

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Sakarā ar to,
ka 1. un 4. maijs ir
svētku dienas,
laikraksta nākamais
numurs iznāks
iekšdien, 3. maijā.

Latgales Preses izdevēju asociācijas žurnālisti apmeklēja Saeimu

Uz Latvijas parlamenta galvenās ēkas greznajām centrālajām kāpnēm Latgales žurnālisti jutās tikpat nozīmīgi simts mūsu tautas priekšstāvji. Attēlā (no labās) Andrejs Jankovskis («Brīvā Daugava»), Aigars Kirsanovs («Vaduguns»), Tamāra Elste («Novadnieks»), Ramona Kočāne, Lolita Lüse («Vaduguns»), Saeimas bibliotekāre, mākslas zinātnu magistre Inta Pujāte, Ērika Stepiņa («Ezerzeme»), Daiga Klānska («Vaduguns») un Lidija Kirillova («Novadnieks»). Foto: M.Rukosujevs

Pēc Latgales Preses izdevēju asociācijas priekšsēdētājas vietnieces, laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāras Elstes iniciatīvas, kuru atbalstīja Saeimas Informācijas nodaļas vadītāja Anita Dūdiņa, 24. aprīlī asociācijā pārstāvēto plāssaziņas līdzekļu žurnālisti no Balvu rajona laikraksta «Vaduguns», Ludzas rajona laikraksta «Ludzas Zeme», Krāslavas rajona laikraksta «Ezerzeme», Jēkabpils rajona laikraksta «Brīvā Dauga-

va» un Preiļu rajona laikraksta «Novadnieks» apmeklēja Latvijas parlamentu.

Tā nebija vienkārša ciemošanās Saeimā, bet gan lietisķu attiecību nodibināšana un turpmākas sadarbības iespēju apspriešana ar kolēģiem no Saeimas Informācijas nodaļas un Eiropas Savienības informācijas centra.

Informācijas nodaļā Latgales žurnālisti iepazinās ar Saeimas bibliotēku, iekšējā datortīkla izmantošanas iespējām, kur pieejama pilnī-

ga informācija par likumprojektiem, pelnārsēžu stenogrammas, deputātu balsojuma rezultāti, kā arī ziņas par visiem deputātiem un komisiņu darbu, jaunākais no pašmāju un ārzemju informācijas aģentūrām par notikumiem pasaulē un pašu zemē.

«Novadnieka» lasītāji laikrakstā noteiktī būs pamanijuši publikācijas par Eiropas Savienību. Kā top šie materiāli un kas jauns gaidāms tuvākā laikā, uzzinājām Saeimas Eiropas Savienības in-

formācijas centrā. Šovasar informācijas centra darbinieki gatavoja apceļot Latvijas lauku rajonus, lai uzzinātu, ko lauku iedzīvotāji jau zina par Eiropu un ko vēlētos uzzināt.

Sīkāk par to, ko Latgales Preses izdevēju asociācijas žurnālisti redzēja Saeimas bibliotēkā, plenārsēžu zālē un Saeimas ēdnīcā, lasiet kādā no «Novadnieka» turpmākajiem numuriem.

L.Kirillova

Kultūra nav tērētāja, bet devēja

25. aprīlī Preiļos uz konferenci «Tautas kultūras nozīme Latgales reģionālajā attīstībā» bija ieradušies varāk nekā simts kultūras darbinieki no Latgales un citiem valsts reģioniem. Šī konference bija iespējama, pateicoties Valsts tautas mākslas centra, Kultūras ministrijas, Kultūrkapitāla fonda un Preiļu rajona padomes atbalstam. Tās darbā piedalījās un ar ziņojumu par valsts kultūrpolitiku Latvijā uzstājās LR kultūras ministre Kārina Pētersone.

Konferences dalībnieki nozīmīgās ziņojumus par tautas mākslas attīstību, Preiļu novada vēsturi un kultūras tradīcijām šodien, par novadu kultūras centru lomu reģionālajā attīstībā, folkloru Latvijas novados un citām tēmām. Ar līdzziņojumiem

uzstājās Preiļu un Līvānu novada kultūras centru vadītājas Ingūna Zīmele un Valija Vaivode.

Atklājot konferenci, Preiļu rajona padomes izpildirektore Aina Pastore atzina, ka dažādu tautas mākslas kolektīvu un pašdarbnieku skaita

ziņā Preiļu rajons ir viens no bagātākajiem Latgalē, uzkrāta liela pierede valsts un starptautiska mēroga pasākumu organizēšanā. Savā uzrunā A.Pastore pieteica Preiļus kā vienu no iespējamajiem pretendentiem Latgales reģiona kultūras centra izveidei.

Kultūras ministre Kārina Pētersone ziņojumā konferences dalībniekiem stāstīja par valsts kultūrpolitikas galvenajām nostādnēm valstī.

Ministre kavējās atmiņas par laika posmu pirms 12 gadiem, kad Latvija pasludinā-

ja savu neatkarību. Pēc viņas domām, šajos gados mūsu valstīj brāzušas pāri trīs revolūcijas. Pirmā skar politiskās pārmaiņas, kad viena gada laikā valsts kļuva neatkarīga, otrā ir pāreja uz tirgus ekonomikas attiecībām, kas prasīja daudz pūlu. Trešā revolūcija ir apvērsums cilvēku domāšanā un apzinā, šis process notiek joprojām. Pamatā veidojas un attīstās saiedrības izaugsme un apzīņums.

Turpinājums 3. lappuse.

ZINĀS

Rīgā notika Latgales dienas

Ceturtdien, 25. aprīlī Rīgā, Konventa sētā notika Latgales reģiona Attīstības aģentūras, Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas sadarbībā ar Tirdzniecības un rūpniecības kameras reģionālajām nodaļām, reģiona pašvaldībām, Rēzeknes Augstskolu un Daugavpils Universitāti rikotais informatīvais pasākums «Latgales dienas Rīgā», «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns. Rīdziniekim tika sniegti priekšstati par uzņēmējdarbības aktivitātēm reģionā, Latgales dienu apmeklētāji iepazinās ar dažādu uzņēmumu produkciju. Preiļu rajonu pārstāvēja akciju sabiedrība «Preiļu siers» un SIA «LETTGLAS».

Šī gada Latgales dienas Rīgā bija nākamais solis pēc 2000. gadā organizētās Latgales informatīvās dienas. Atšķirībā no iepriekšējās reizes, kad tika runāts galvenokārt par Latgales attīstības stratēģiju un tās realizācijas iespējām, tagad jau varēja atskatīties uz sasniegtajiem rezultātiem, teicā A.Soldāns.

Rajona padomes attīstības plānošanas nodaļu vada Elita Jermolajeva

Pirmais darba nedēļu Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs amatā aizvadījis līdzīnējā nodaļas galvenā speciāliste, ekonomisko zinātņu doktore Elita Jermolajeva. Viņa ir arī Preiļu Valsts ģimnāzijas komerczinību skolotāja un sabiedriskā kārtā veic nevalstisko organizāciju centra direktore pienākumus. Kā E.Jermolajeva atzina «Novadniekam», par saviem galvenajiem uzdevumiem viņa uzskata turpināt visus labi iesāktos darbus, meklēt jaunas iespējas piedalīties starprajonu, starpreģionu un arī starpvalstu projektos.

Preiļos ieradīsies Eiroregiona «Ezeru zeme» pārstāvji

17. maijā Preiļos notiks Eiroregiona «Ezeru zeme» padomes kārtējā sēde. Uz to ieradīsies sadarbības partneri no Lietuvas un Baltkrievijas. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padome, pirmo reizi kā iespējami jaunie sadarbības partneri tiks uzaicināti arī ciemiņi no Krievijas Federācijas un Igaunijas. Iepriekšējā «Ezeru zemes» padomes sēde notika šī gada janvārī Lietuvā.

Mākslas dienas – 2002

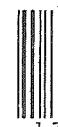
Līvānu mākslas skolā

Turpinot mākslas dienu tradīcijas, Līvānu mākslas skolā no 25. aprīļa līdz 17. maijam notiek pasākumi ar devīzi «Māksla tevi». Kā informēja Līvānu mākslas skolas direktore Valija Rusiņa, mākslas dienas sākās ar izstādēm skolas izstāžu namā Rīgas ielā 12. Savus darbus līvāniešiem rāda Jēkabpils mākslas skolas direktors gleznotājs Ziedonis Bārbals, kā arī Rēzeknes mākslas koledžas un Mākslas akadēmijas studenti.

29. un 30. aprīlī mākslas skolas skolotāju vadībā darbosies plakātu darbnīcas Līvānu 2. vidusskolas, Jersikas pamatskolas un Jaunsilavas pamatskolas audzēkņiem. Mākslas dienu ietvaros skolas pedagoģi kopā ar audzēkņiem ieplānojuši apmeklēt arī mākslas dienu pasākumus Daugavpili.

Mākslas dienu noslēgumā no 15. līdz 17. maijam skolā paredzētas atvērto durvju dienas, vispārizglītojošo skolu audzēkņu plakātu izstāde un labāko darbu autoru apbalvošana, kā arī kolektīvi izstāžu apmeklējumi.

ISSN 1407-9321

NACIONĀLĀS ZINAS

Eiropa uzskata, ka Latvija attīstīsies visstraujāk

Sogad un nākamgad Latvijā ekonomiskās attīstības tempi solās būt visstraujākie no visām Eiropas Savienības kandidātvalstīm. Sogad Latvijas iekšzemes kopprodukta pieaugums būs 5 procenti, bet nākamgad – 6 procenti, tā paredz Eiropas komisija. Šis viedoklis nav mainījis jau kopš pagājušā gada rudens. Par galveno ekonomiskās attīstības virzītāspēku tiek uzskaitīts iekšzemes pieprasījums un tirdzniecības plūsma Baltijas valstu un Krievijas starpā.

Valsts valodas centra direktore aiziet no amata

Sonedēļ lūgumu atbrivot no darba pēc pašas vēlēšanās Tieslietu ministrijai iesniegusi Valsts valodas centra direktore Dzintra Hirša. Viņa šo iestādi vadījusi jau desmit gadus. Kā viens no iemesliem Hiršas aiziešanai varētu būt arī nesenais Eiropas Cīvēktiesību tiesas spriedums Ingrīdas Podkolzīnas lietā, kurš norādīja, ka valstī bijušas problēmas ar valodas kontroles procedūru, raksta «Diena».

Vai minimālās algas palielināšanas iemesls ir Saeimas vēlēšanas

Labklājības ministrija ierosinājusi ar nākamo gadu palīgiņāt minimālo algu no 60 līdz 80 latiem. Politologi un ekonomisti uz šo ierosmi raugās skeptiski un min, ka tas varot būt saistīts ar rudenī gādījamām 8. Saeimas vēlēšanām. Ticamāk būtu, ja pakāpeniski minimālo algu paaugstinātu jau tagad. Algās paaugstināšana nākamgad būs jau jaunās valdības un jaunās Saeimas rūpes. «Rīgas Balsīj» stāsta ekonomiste Raija Karmīte.

Latvijas hokeja fani jau Zviedrijā

23. aprīlī no rīta uz pasaules hokeja čempionātu Zviedrijā devās Latvijas komanda. Šodien, kad sākas čempionāts, vienīm jau piebiedrojusies vismaz 4000 līdzjutēji. Visi ir pārliecīni, ka nelielās zviedru pilsētās Karlstādes, kur notiks spēles, iedzīvotāji neko tamīdziņu nebūs redzējuši visā savā mūžā – kreklī, cēpures, taures, klošenes un skajais «Sarauj, Latvija!».

Prognozē degvielas cenu kāpumu

Izrādās, ka Latvija steidz piemēroties Eiropas Savienības prasībām un standartiem pat ātrāk nekā pati ES. Vides prasības naftas termināliem un degvielas uzpildes stacijām daļēji būs jāsak ievērot pēc astoniem mēnešiem, lielākā daļa prasību stāsies spēkā 2006. gadā. Bet jau tagad kļūst skaidrs, ka mazās degvielas uzpildes stacijas visas prasības nespēj izpildīt un bankrotēs, savukārt degviela varētu kļūt aptuveni par 10 santīmiem dārgāka. Latvijas tautsaimniecībai tas varētu radīt aptuveni 94 miljonus latu lietus zaudējumus, īpaši ciestu zemnieki.

Slimo ar dizentēriju un masaliņām

Sogad Latvijā par aktuālākajām infekcijas slimībām uzskatāmās zarīnu infekcijas un masaliņas. Gada pirmajos trijos mēnešos valstī reģistrēti 22 akūti zarīnu infekcijas saslimšanas gadījumi, kuros katrā iesaistīti vismaz pieci cilvēki. Lielākais dizentērijas gadījums bijis Saldū, kur saslimuši 140 cilvēki. Ar masaliņām gada pirmajā ceturksnī valstī slimojuši 679 cilvēki.

Aptaujās slimniekus

Latvijas Pacientu tiesību birojs maija vidū uzsāks vairākus pilotprojektus slimīcās, kur par pacientu tiesību pārkāpumiem un veselības aprūpes iespējām plāno aptaujāt 5000 slimnieku. Pēc iegūto datu apkopojanās birojs veidos datu bāzi, kuru regulāri papildinās. Ar biroja juristu starpniecību šogad jau četrā reizes sākti tiesīs darbi, divos gadījumos tiek gatavoti materiāli kriminālietām.

Sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas aplieciņa nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore),

1-53-07057 (reklāmas un studiņājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par studiņājumu saturu atbild to iesnidzējējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspogulo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

«Cerība ir labas brokastis, bet tā ir sliktas vakariņas.»

J.Bēkons

PREIĻU NOVADA DOMĒ

23. aprīlī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde, kuras darbā piedalījās astoņi deputāti.

Nems kreditu pašvaldības išlaicīga finansu deficitā segšanai

Novada domes deputāti, septiņi balsojot par un vienam atturoties, nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomei atlauju nemt kreditu 50 000 latu apmērā Valsts kasē, lai segtu išlaicīgu pašvaldības finansu resursu deficitu budžetā, kas radies sakarā ar maksājumu par apkuri samazināšanos vasaras mēnešos. Tajā pat laikā izdevumi saglabājas, jo ir jāatlaksā kredits kurināmā iegādei. Vēl Preiļu novada dome piedalās informācijas tehnoloģiju projektā PHARE 2000, kur tehniskā projekta izmaksas ir 6000 latu.

Valsts kasē nemtā kredīta atlaksā tiks garantēta ar pašvaldības budžetu, bet kredīts jāatlaksā līdz šī gada 20.

decembrim.

Vēstulē pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomei novada dome pamato kredīta atlaksu ar to, ka aktīvi uzsākta nekustamā īpašuma un zemes nodokļa parādu piešķiņa, aktivizējies darbs arī ar komunālo maksājumu parādniekiem. Bez tam jūnijā jau tiks pabeigta iepriekš nemtā kredīta atlaksā (šogad jāatlaksā 132 466 lati), arī maksājumi par gāzi vasarā būs ievērojami mazāki. Tādā veidā tiks ietaupīta nauda.

Piedalīšies PHARE 2000 projektu konkursā

Domnieki nolēmuši slēgt līgumu par skīču projekta izstrādi ar SIA «DBSL» par 4991 latu (tajā skaitā pievienotās vērtības nodoklis – 761,40 lati). Šāds lēmums pieņemts, pamatojoties uz šī gada 9. aprīlī pieņemto lēmumu par atbalstu projektam «Informatīvās tehnoloģijas un uzņēmējdarbības integrācija Preiļu

rajona attīstības procesos» un PHARE 2000 projektu piešķiņuma konkursa nosacījumiem. Līgumā paredzētā summa papildinās Preiļu Valsts ģimnāzijas budžetu no saņemtā kredīta līdzekļiem.

Līgumā ar SIA «DBSL» paredzēts, ka projektētā firma izstrādās skīču projektu Preiļu Valsts ģimnāzijas ne-pabeigtās ēkas renovācijai, veiks ēkas tehnisko apsekošanu un citus nepieciešamos darbus.

Apstiprināts novada lauku apbūves zemes vērtību zonējums

Sakarā ar to, ka tika veikta Preiļu novada lauku apbūves zemes vērtību zonējuma aktualizācija un likumā noteiktajā sabiedriskās apspriešanas laikā netika iesniegtas nekādas pretenzijas un ierosinājumi, deputāti apstiprināja jauno Preiļu novada lauku apbūves zemes vērtību zonējumu un zemes bāzes vērtību. Preiļu pagasta zemēm noteiktas divas vērtību zonas, vienā

no tām ietvertas platības, kas ir ap pilsētas robežu, tāpēc tur zemes bāzes vērtība noteikta lielākā. Aizkalnes pagasta teritorijā ir viena zemes vērtības zonējums noteikts atbilstoši nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem, tajā skaitā lauksaimniecībai, zvejniecībai un zivsaimniecībai, viengāmes un divgāmes dzīvojamā māju apbūvei, daudzdzīvokļu māju apbūvei, komerciāla rakstura apbūvei, sabiedrīcas nozīmes objektiem, rūpniecības objektiem un citiem.

Dzēsīs iedzīvotāju ienākuma nodokļa parādu

Pamatojoties uz Latgales apgabaltiesas lēmumu par SIA «Remontbūvniecības kompāniju» bankrota procedūras pabeigšanu, nolemts dzēst šī uzņēmuma iedzīvotāju ienākuma nodokļa parādu pašvaldības budžētā par 301,12 latiem.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

PREIĻU RAJONA PADOME

24. aprīlī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde. Pirms sēdes darba kārtībā ietverto jautājumu izskatīšanas rajona padomes locekļi tikās ar partijas «Jaunais laiks» vadītāju Einaru Repši. Nolemts, ka arī turpmāk pašvaldību vadītāji labprāt uzsklausīs pārstāvju no visām partijām, kuras šoruden gatavojas startēt 8. Saeimas vēlēšanās.

Grozījumi pamatbudžetā

Izdarīti grozījumi Preiļu rajona padomes šī gada pamatbudžetā. Ieņemumus un izdevumu daļa samazināta par 153 427 latiem.

Piešķirti līdzekļi

37 latus no rajona padomes rezerves fonda padomes locekļi piešķir bērnu invalīdu nomētru vadītāju kursu atlaksai. Šie kursi notiks no 26. līdz 28. aprīlim un no 10. līdz 12. maijam Preiļu bērnu un jauniešu centrā.

Atbalstīts Preiļu rajona galvenās bibliotēkas vadītājs Inārs Batarāgas iesniegums par līdzekļu piešķiršanu «Bibliotēku nedēļas» noslēguma sarīkojuma izdevumu atlaksai. Šim pasākumam, kas notiks 30. aprīlī Sutros, padome piešķira 43 latus no rezerves fonda.

30 latus piešķirti, atbalstot Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja direktorei

Teklas Bekešas iesniegumu par to, ka šī nauda bijusi vajadzīga, lai 75. dzimšanas dienā suminātu ievērojamo kultūras darbinieku, dzejnieku un Preiļu novada patriotu Andri Vējānu.

Akceptēts Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja Arvīda Soldāna rīkojums un 1000 lati no rezerves fonda piešķirti rajona skolu direktoriem pie redzes apmaiņas braucienā uz Norvēģijas skolām rīkošanai.

Apstiprināts Preiļu slimnīcas gada pārskats

Padomē izskatīts jautājums par pašvaldības bezpeļņas uzņēmuma «Preiļu slimnīca» 2001. gada pārskata apstiprināšanu. Padomes locekļi apstiprināja uzņēmuma pērnā gada pārskatu ar bilances kopsummā Ls 814 582 un pamatkapitālu kopsummā Ls 188 186.

Piešķirts politiski represētās personas statuss

Politiski represētās personas statuss piešķirts Līvānu ie-dzīvotājai Jeļenai Golovņevai.

Tarifu izmaiņas Preiļu rajona autobusu maršrutos

Izskaņā ar Preiļu rajona īpaši atbalstāmā reģiona teritorijas attīstības programmas noteiktais mērķis rajona padome vairākiem projektiem piešķirsi sekjošas

prioritātes. Pirmā prioritāte piešķirta Vjačeslava Stepanova projektam «Gimenes ārstu prakses aprikojuma mēbelu ražošanas attīstība». Otrs prioritāte piešķirta i. «Dārznieks 96» projektam «Dārzkopības produkcijas realizācijas un audzēšanas pāplāsināšanas otrs etaps», Riebiņu pagasta padomes projektam «Infrastruktūras attīstība Riebiņu pagastā», SIA «Aglonas avoti» projektam «Ceļu servisa uzņēmuma izveidošana, Aglonas centra ainašas kopšana un infrastruktūras attīstība», SIA «Zane M» projektam «Uzņēmējdarbības attīstība» un SIA «Sadraudzība VVV» projektam par uzņēmējdarbības paplašināšanu.

Izmīnas nav skārušas Preiļu un Līvānu pilsētas autobusu maršrutus, kur par vienu maršrutu braucieni pasažieriem tāpat kā līdz šim būs jāatlaksā 12 santimi. Bez izmaiņām atstāti tarifi par bagāžas pārvadāšanu rajona autobusu maršrutos: līdz 50 kilometriem (ieskaitot) – 20 santimi, līdz 100 kilometriem – 30 santimi, līdz 150 kilometriem – 40 santimi, bet virs 150 kilometriem – 50 santimi. Pilsētu maršrutos bagāžas cena joprojām būs 12 santimi par vienu bagāžas vietu.

Par tiesībām parakstīt projekta deklarāciju

Pamatojoties uz PHARE 2000 projektu konkursa «Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latgales reģionā» vadītājiem, rajona padomes locekļi pilnvaroja rajona padomes izpildītāji Ainu Pastori parakstīt PHARE 2000 projekta kokapstrādē iesniedzēja deklarāciju un apliecinājumu.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Turpinājums nākamajā numurā

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Bojārs virza savu Satversmi uz Saeimu

Šonedēļ sākās parakstu vākšana par LSDSP līdera Jura Bojāra izstrādāto Satversmes grozījumu pieņemšanu.

Partija plāno, ka jau līdz 1. maijam savāks vismaz 10 000 notariāli apliecinātu vēlētāju parakstu, kas nepieciešami

referendumu ierosināšanai. Likumprojekta autors uzskata, ka viņa izstrādātā Satversme balstās uz «dzelžainu logiku» un ir pārliecināts, ka savāks nepieciešamo parakstu daudzumu un iegūs 10% balsstiesīgo Latvijas iedzīvotāju atbalstu referendumu sarīkošanai.

Ja cerēto atbalstu projekts negūs, tad

sociāldemokrāti to iesniegs izskatīšanai 8. Saeimā.

Red. piezīme. Referendumu izsludina, ja to atbalsta vismaz 10% no iepriekšējo vēlēšanu dalībniekiem — 134195 vēlētāji — un tā norisei nepieciešams aptuveni 1 miljons latu.

Būtiskākās atšķirības starp pašreiz spēkā esošo Satversmi un LSDSP sagatavoto Satversmes projektu

Pašreiz spēkā esošā 1922. gadā pieņemtā Satversme	LSDSP sagatavotais Satversmes grozījumu projekts
Saeimu ievēle proporcionālās velešanās.	<ul style="list-style-type: none"> Pusi Saeimas deputātu ievēlē proporcionālās velešanās, otru pusī — pēc mažoritārās sistēmas. Kopā ar deputātiem ievēlē viņu aizvietotajus, kas pilda deputātu pienākumus viņu prombūtnes laikā. No Saeimas izslēgta deputāta vietu ienem viņa aizvietotājs, ja deputāts ievēlēts pēc mažoritārās sistēmas. Deputātu kandidātu sarakstus velešanās var iesniegt tikai partijas, kurās ir vismaz 2000 reģistrētu biedru. Deputātu kandidātiem pirms vēlēšanām būs jāiziet veselības pārbaude.
Ministru kabinets Saeimas sesiju starplaikos var pieņemt noteikumus ar likuma spēku, ja ir neatliekama vajadzība.	<ul style="list-style-type: none"> Ministru kabinets Saeimas sesiju starplaikos var pieņemt noteikumus ar likuma spēku tikai Satversmē noteikta ārkartas stāvokļa gadījumā. Satversmē noteikts, ka visiem valsts sektorā strādājošiem, tajā skaitā valsts augstākām amatpersonām, alga tiek noteiktas pēc vienotas likmju sistēmas. Pašvaldību vadītāju algas nedrīkst būt lielākas par Valsts prezidenta un Ministru prezidenta algām.
Valsts prezidentu ievēle parlaments. Valsts prezidenta amata kandidātam jābūt vismaz 40 gadus vecam.	<ul style="list-style-type: none"> Valsts prezidentu ievēlē tiešas velešanās Latvijas pilsoni. Valsts prezidenta amata kandidāts nevar būt jaunāks par 50 gadiem, viņam jābūt ar augstāko izglītību, Latvijas pilsonim kopš dzimšanas, pastavigi nodzīvojušam Latvijā vismaz četrus gadus pirms vēlēšanām. Valsts prezidentam paplašinātas tiesības iecelt svarīgu valsts institūciju vadītājus.
Pasreizējā Satversmē šie jautājumi nav pieminēti.	<ul style="list-style-type: none"> Ministru prezidents nevar būt jaunāks par 40 gadiem. Premjeram jābūt ar augstāko izglītību, Latvijas pilsonim kopš dzimšanas. Ministram jābūt sasniegušam vismaz 30 gadu vecumu, ar augstāko izglītību, pilsonim kopš dzimšanas. Valsts padome — konsultatīva valsts institūcija, kas darbojas pie Valsts prezidenta un jēsaka valsts politikas galvenos stratēģiskos merķus un risinājumus. Padomē darbojas Valsts prezidents, Saeimas priekšsēdētājs, Ministru prezidents, ārliet ministrs, iekšlietu ministrs, aizsardzība ministrs, Augstākā tiesas priekšsēdētājs, Satversmes tiesas priekšsēdētājs, ģenerālprokurors, valsts kontrolieris, Latvijas universitāšu rektoru padomes priekšsēdētājs un Zinātņu akadēmijas prezidents. Cilvēktiesību valsts pilnvarotais — no Saeimas, valdības un citām valsts un pašvaldību institūcijām neatkarīga valsts institūcija, kas rūpējas par cilvēktiesību ievērošanu, novērtē valsts un pašvaldību amatpersonu īaunprātības pret cilvēku, atrisina strīdus starp cilvēku un valsts vai pašvaldību iestādēm cilvēktiesību jomā. Pilnvaroto iecēlēt Valsts prezidents. Atsevišķa nodaļa veltīta valsts ekonomikai, atsevišķa nodaļa pašvaldībām. Tāja paredzēts, ka Saeima ar divu trešdaļu deputātu vairākumu var atlaut pašvaldības domi.

Kultūra nav tērētāja, bet devēja

Sākums 1. lappuse.

Kā daudzām citām sfērām, arī kultūrai klūst raksturīga globalizācija. Ministre šo procesu tēlaini raksturoja gan kā caurvēju, kas ienes civilizācijas drazas un putekļus, gan kā atvērtu logu uz pasauli, pa kuru var redzēt daudzas labas un vērtīgas lietas. Šajā sakarā tika uzsverēta bibliotēku loma latviskās informācijas nokļūšanai kopējā informācijas tīklā, jo no tā būs atkarīgs, vai mūs pazīs pasaulē.

Otrs svarīgs darba virziens, pēc ministres domām, ir latviskuma nostiprināšana Latvijā, kas izpaužas literatūras attīstībā, folklorā, tradicionālās kultūras dzīvajās izpausmēs. K.Pētersone iepazīstināja konferences dalībniekus ar Kultūras ministrijas teorētiskajām prioritātēm: profesinālās kultūras un noriņu pieejamība; bērnu un jauniešu kultūra; mākslas vērtību saglabāšana; atbalsts jaunradei; valsts atpazīstamība caur kultūru; valsts politika integrējoties Eiropā, kā arī citas.

Lai šīs prioritātes īstenotu, nepiecie-

● Eiropas Savienībā mums jāiejet kā devējiem, jo mūsu bagātība ir tērīs, latviskais kultūras avots ar skaidru ūdeni — konferences dalībniekiem teica Latvijas Republikas kultūras ministre Kārina Pētersone.

Foto: M.Rukosujevs

Šams liels darbs likumu sakārtošanas jomā. Piemēram, Eiropas Savienība diktē lopu labturības noteikumus, bet ne vārda nebilst par to, kādām jābūt bib-

liotēkām. Tas atstāts mūsu pašu ziņā.

Minstre iepazīstināja konferences dalībniekus ar Kultūrkapitāla fonda rīcībā esošajiem līdzekļiem un iespējām tos izmantot dažādiem projektiem kultūras pieejamības palielināšanai. Būs finansējums teātru vizirādēm lauku rajonos, kamermūzikas koncertiem, jaunāko grāmatu iegādei bibliotēkās, muzeju nacionālās nozīmes projektiem, amatierkolektīvu attīstībai, bērnu un jauniešu izglītībai. Valsts budžeta finansējuma palielinājums kultūrai jau šogad ļauj maksāt lielākas algas tautas mākslas kolektīvu vadītājiem, atbalstīt vidējā limēna mūzikas un mākslas skolas, strādāt pie dažādām mērķprogrammām bērniem un jauniešiem. Kārina Pētersone runāja arī par Latvijas atpazīstamību pasaulei.

Noslēgumā ministre teica, ka apziņas revolūcija mūsos būs beigusies tad, kad visi sapratīsim, ka kultūra nav tērētāja, bet gan devēja. Ja būs šāda pārliecība, Latvijā, tājā skaitā arī Latgalē, dzīvos un strādās pārtikuši cilvēki.

L.Kirillova

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklausīsim pa tālr. 1-53-07056.

Vai spēsim izlasīt LR SATVERSMES grozījumu likumprojektu?

Valsts pamatlīkums — Satversme — ir pats konservatīvais valsts dokumenti, kuru bez nopietnas vajadzības aiztikt nemēdz. Tomēr mūsu taujas kalpi vismaz desmit reizes ir kērušies klāt valsts pamatlīkumam un to grozījuši vai papildinājuši.

Satversmes darbība pēc valsts neatkarības atgūšanas pilnībā tika atjaunota 1993. gadā. Bet jau 1994. gadā tika grozīts 8. pants, paplašinot to pilsoņu loku, kuriem ir tiesības vēlēt. Nopietnāki Satversmes grozījumi notika 1997. un 1998. gadā, kad pamatlīkumam pievienoja atsevišķu nodaļu «Cilvēka pamattiesības». Pantu skaits pieaudzis no 88 līdz 116. Atšķirībā no kaimiņiem Lietuvā un Igaunijā, kur pēc neatkarības atgūšanas tika izstrādāta jauna konstitūcija, Latvija pānika pie vecā — 1922. gada pamatlīkuma.

Šonedēļ visos nacionālajos laikrakstos publicētais sociāldemokrāta Jura Bojāra izstrādātais Satversmes grozījumu likumprojekts tuvākajā laikā būs viens no visvairāk apspriežamajiem un komentējamiem dokumentiem. Projektam, kā apgalvo J. Bojārs, jābūt katrā ģimenē. Projekts jāizvērtē un attiegs lēmums būs katram vēlētājam jāpieliek pašam, jo šo Satversmes grozījumu projektu virzis uz tautas nobalsošanu. Ko tas nozīmē cilvēkam, kurš ikdienu nav radis lasīt juridiskos dokumentus pie tam, izlasot vēl dot savu personīgo slēdzienu? Bojārs kungs tomēr cer, ka tuvākajā laikā Latvijas pilsoni to vien darīs kā vakaros studēs vairāk nekā 100 lapaspūšu garo projektu, lai sarežētu tājā pareizās nākotnes vizijas un vēl interpretētu iekļautās normas.

Ko tad Bojārs mainījis Satversmē? Atšķirībā no pašreizējā pamatlīkuma, jāatzīmē cilvēktiesību lomas pastiprinājums mūsdienu izpratnē, cilvēka sociālās un ekonomiskās tiesības. Mainīta Saeimas un Prezidenta ievēlešanas un atsaukšanas sistēma, paaugstinātas prasības augstāko valsts amatpersonu kandidātiem, noteikta deputātu un ministru pilnvaru zaudēšana, izstādoties no partijas, palielināta referenduma loma, paplašinātas ministru prezenta pilnvaras attiecībā uz valdību, Valsts prezidenta loma. Līdz šim tika ignorēta pašvaldību vieta valsts pamatlīkumā, kuras jau vismaz kopš 1993. gada nesekmīgi cīnās par to minēšanu Satversmē. Vēl jau arī nav zināms vai dalība NATO un iestāšanās Eiropas Savienībā prasīs jaunus grozījumus.

Eksperiē gan uzskata, pagaidām nav nepieciešamības tik kardināli mainīt pašreiz spēkā esošo Satversmi un tā nav tik aktuāla problēma valstī. Sabiedrība vēl ir attīstības procesā, arī politiskā situācija pamatlīkuma maiņai nav īsti piemērota, jo vajadzīgs visu politisko spēku sabalansēt viedoklis. Speciālisti gan iesaka, ka Satversme ir papildināma un tajā varētu iekļaut jaunas nodaļas, piemēram, par pašvaldībām un attiecībām ar ES.

Nu ko, kā sacīt, kauliņi ir mesti. Mēs esam izvēles priekšā — vai nu lasīt Satversmes projektu un mēģināt domāt līdzīgi pašiem, vai arī vērtēt un ieteikties no citu viedokļiem, kuri būs atkarīgi no komentētāja politiskajām simpatijām vai nepatikas.

Ajgomāgā Bojāra Satversme būs galvenais ierocijs cīnai par iekļūšanu 8. Saeimā, bet no mums, nodokļu maksātājiem, tiks atkal atņemts 1 miljons latu.

Rezultāts? Rezultātā — čiks... Graut jau nav celt...

T.Eliste

INFORMĀCIJA

Kori iegūst laureātu titulus

Preiļu Valsts ģimnāzijas jauktais un Preiļu 1. pamatskolas zēnu koris no Latgales reģiona skates, kas notika Rēzeknē, atgriezušies ar otrs pakāpes laureātu diplomiem. Abi kori darbojas skolotājas Ilzes Rožinskas vadībā. Zēnu koris godalgotu vietu ieguva 14 koru konkurencē, bet jauktu koru grupā par uzvaru cīņās astoņi kori. Ilze Rožinska «Novadniekiem» teica, ka Preiļu 1. pamatskolas zēnu kora panākumi arī vienai pašai bijuši necerēts pārsteigums, jo koris darbojas tikai dažus mēnešus. Bez tam jau daudzu gadu garumā Preiļos zēnu kori nav pastāvējuši.

Pirms reģiona skates kori savā meistarībā sacentās rajona mērogā. Konkurss notiek pēc Valsts jaunatnes iniciatīvu centra ierosmes, lai apzinātu, kāda situācija ar skolu koriem ir laikā starp skolu jaunatnes dziesmu svētkiem.

L.Rancāne

«Jaunais laiks» sola jaunu domāšanu un jaunu rīcību

24. aprīlī Preiļus apmeklēja partijas «Jaunais laiks» (JL) pārstāvji partijas priekšsēdētāja Einara Repše vadībā. Dienu ieprieks Einars Repše iepazīnās ar Daugavpils iedzīvotājiem, bet pēc vizītes Preiļos devās uz Rēzekni. Preiļos politiski vispirms ieradās «Novadnieki» redakcijā, kur Einars Repše sniedza interviju rajona laikrakstam (sagatavota publicēšanai «Novadniekā» 03.05.). No redakcijas JL priekšsēdētājs kopā ar partijas pārstāvjiem devās uz tikšanos ar rajona padomi, bet pēc tam kinoteātri «Ezerzeme» politiķi ar savas partijas galvenajām nostādnēm iepazīstināja Preiļu iedzīvotājus, kā arī atbildēja uz klātesošo jautājumiem. Preiļos delegāciju pavadija uzņēmējs, SIA SAU «Preiļi» ipašnieks Jānis Teilāns.

Tiekoties ar vēlētājiem, Einars Repše uzsvēra trīs visbūtiskākās lietas, ko grībētu pārrunāt. Pirmā un svarīgākā no tām – godīga un profesionāla valsts pārvalde Latvijā visos līmenos un visās valsts iestādēs. Otrā lieta, teica politiķis, ir tas, ka tā nav utopija, bet izdarīms, ko apnemoties paveikt īšā laikā kopā ar vēlētājiem un kopā ar saviem kolēgiem. Bet trešā lieta, — lai sekmīgi veiktu minēto, mums vajadzīgs jūsu atbalsts, sacīja Einars Repše, gan tagad, pirms velešanām, gan arī vēlēšanās. Beidzot jāpārtrauc vājo koalīcijas valdību sērga, teica politiķis.

Sīkāk paskaidrojot, kas domāts ar vārdiem — godīga valsts pārvalde, Einars Repše teica, ka tās trūkums ir cēlonis visām pašreizējām nelaimēm un nav citu iemeslu tam, kāpēc daudzi Latvijas cilvēki šodien dzīvo tik slīkti. Mēs dzīvojam vienā Dieva sargātā oāzē, kur nav ne postošu plūdu, ne vulkānu izvirdumu, ne sērgu, ne karu. Mums ir strādīgi, izglītoti un cakli cilvēki. Tad kāpēc mēs šodien, desmit gadus pēc kara (domātais okupācijas beigas, red.) dzīvojam kā ierakums, jautāja JL priekšsēdētājs. Negodīga un arī neprofesionāla valsts pārvalde ir iemesls šādai dzīvei.

Mums ir jāuzceļ tāda valsts, kas varētu beidzot pateikt «nē» korupcijai, nodokļu nemaksāšanai, kontrabandai, kas varētu nodrošināt, lai valsts kasē ienāktu tā naudu, kas pagaidām plūst garām platā straumē. Un lai ienākusi naudu netiku izšķērdēta, nozagta un izmantota nevajadzīgiem mērķiem, bet tiem uzdevumiem, kas ir prioritārie.

Einars Repše teica, ka Latvijas valsti ir iespējams izveidot valsts iestādi, kas būtu brīva no korupcijas, profesionāli un sekmīgi strādātu ilgus gadus un turpinātu strādāt arī tad, kad tās vadiņi ir atstājis un sācis darīt citus darbus. Šīs piemērs attiecās uz Latvijas Banku.

Starp citu, teica Einars Repše, vienā un tajā pašā laikā es pārnēmu PSRS Valsts bankas filiāli ar visiem darbiniekiem un visām iestādēm, un izveidoju Latvijas Banku, bet citi pārēmā Ministru Padomi un izveidoju Latvijas valdību. Rezultāti būtiski atšķiras, uzsvēra Einars Repše, tāpēc ka atšķiras darba metodes un pieejas. Banka ir no korupcijas brīva valsts iestāde, pie tam ievērojama apjoma iestāde, nevis kāda pīparbode, teica tās bijušais prezidents. Bankas apgrozīmā un apsaimniekojamā nauda, visa Latvijas valsts valūtas rezerve, zelta rezerve ir salīdzināma ar valsts budžetu.

Kā iespējamās metodes darbam bez korupcijas Einars Repše minēja atklātību, prasīgu vadību un godīgumu, atbilstošu atalgojumu cilvēkiem par darbu. Atklātība ir ass ieroci, un valdības darbā tas tiks izmantots ļoti plaši, solīja partijas «Jaunais laiks» priekšsēdētājs. Neko, kas saistās ar valsts naudu, nedrīkstēs padarīt par komercnoslēpumu, kā tas tiek darīts šodien, par savas partijas varbūtējo darbu valdībā teica politiķis.

Einars Repše pauða partiju un valsts vadītāji zina par ļoti daudzīm negodīgiem darbiniekiem valsts iestāžu vadībā, tādiem, kas iesaistīti korupcijas vai partiju intrigās. Bet tā vie-

● Partijas «Jaunais laiks» pārstāvji Preiļos pēc tikšanās ar iedzīvotājiem. (No labās) Viesturs Šutko, partijas priekšsēdētājs Einars Repše, Rīgas Tehniskās universitātes profesors Kārlis Šadurskis, partijas atbalsta grupu koordinators Alberts Krūmiņš, Preiļu atbalsta grupas koordinators Jānis Teilāns. Foto: L.Rancāne

tā, lai apkarotu noziegumus, paši tos organizē vai arī piesedz. Taču šajā sakarībā viņš atzina, ka krimināltiesiskos pierādījumus savākt nav iespējams, jo policija ir gan neapgādāta, gan arī bez motivācijas to darīt, gan reizēm ne sevišķi centīga. Ir pietiekoši iemeslu, lai šādus cilvēkus atlaistu no darba, bet neviens no viņiem savu posteni nav atstājis. Tas ir politiskas gribas trūkuma jautājums.

Einars Repše uzskata, ka visatļautība valdībā vairs nevar turpināties un solīja to novērst, bet vispirms vajadzīgs vēlētāju atbalsts. Viņš pauž partijas nostādes arī vairākos citos jautājumos, solīja, ka jaunā partija mainīs politisko kultūru, ka iestājas par vienas partijas un vienas personas politisko atbildību.

JL biedrs Viesturs Šutko dalījās savās pārdomās par celtniecības darbu kvalitāti Aglonas bazilikā. Viņam bijusi izdevība to redzēt tikko izremontētu Romas pāvesta vizītei par godu, bet pērn varas ieraudzījis, cik slīkti strādājuši remontētāji. Baznīcas iekšpusē apmetums saplaisājis, nokritis, bareljefi nodrupuši. Tas rāda, cik negodprātīgi pret savu darbu bija izturējušies šie cilvēki. Arī valsts pārvaldē ir daudz cilvēku, kuri tā

vietā, lai strādātu, rada šķietamu ilūziju, ka viņi strādā, un, ja no jauna jāpadara darbs, kas veikts valsts pārvaldē, tad par kādu attīstību varam runāt, jautāja Viesturs Šutko. Nogodprātīga attieksme pret darbu ir izskaidrojums tam, kāpēc pensijas ir tik mazas, kāpēc medicīnas aprūpes vidējais līmenis ir zemāks nekā padomju laikos, kāpēc lauki ir tukši un kāpēc cilvēki, kas visu dzīvi ir godīgi strādājuši, mūža nogalē nevar pat eksistēt cilvēka cienīgi. Pašreizējā valsts pārvaldes sistēma nerosina labāko cilvēkos, un īstībā tas ir strupceļš.

Preiļu novada iedzīvotāji, kas bija ieradušies uz tikšanos, uzdeva jautājumus, uz kuriem līdz šim nav varējušas atbildēt ne vecas un ne jaunas, ne centriskas, ne labējās, ne kreisās partijas, ne pie varas esošie, ne viņu vietā nākt soļošie politiķi.

Šajā (domāts – atjaunotajā) valstī esmu nodzīvojuši jau 11 gadus, teica kāda Preiļu iedzīvotāja, bet darbs šajā laikā man ir bijis tikai septiņu mēnešu garumā. Man ir 54 gadi, un mani darbā nekur nepieņem. Līdz pensijai man jāgaida vēl vismaz astoņi gadi. Godīgi strādājot, ekonomējot, nedzerot un nepipējot, abi ar vīru bijām ie-

krājuši 15 tūkstošus rubļu, par kuriem varēja nopirkīt divas automašīnas, bet naudas reformas rezultātā saņēmu summu, kuras piešķīta tikai velosipēdam. Manam dēlam vēl nav 18 gadi, viņš mācās, bet ģimenē vienīgais apgādnieks ir vīrs. Tādu kā es ir daudz, mūs darbā nejēm, bet līdz pensijai tālu. Kā dzīvot un no kā iztikt?

Atbildot uz šo jautājumu, Einars Repše pievērsās jautājumam par pensiju sistēmu, kas, viņaprāt, neesot pareizi atrisināta un netaisnīga pret tiem, kas visu mūžu ir godīgi strādājuši, kā arī tam, ka Valsts kasē trūkst naudas. Izmisuma situācija, viņš piekrita runātājai attiecībā uz stāvokli bezdarba ziņā lauku reģionos. To varētu mainīt, laužot šķēršļus, kā traucē attīstīties uzņēmējdarbībai. Bet jūsu un daudzu citu cilvēku noguldījumus atnēma ne jau Latvijas valsts un ne jau naudas reforma, teica Einars Repše, bet gan pēdējo gadu Krievijas rubļa inflācija, kas bija starpposmā starp 1986. un 1991. gadu. Tās iznīcināja cilvēku noguldījumus.

Kāds mērķis teritorialajai reformai? Kādas darba vietas būs un ko Preiļos ražos, ja jūs Saeimas vēlēšanās uzvarēsiet? No kādiem līdzekļiem pensijas maksās nākotnes pensionāriem, ja tagad ģimenes neuzdrošinās laist pasaulē vairāk par vienu bērnu un pēc gašiem nebūs jaunu, strādājošu cilvēku? Ja runājat par negodīgiem, korumpētiem valstsvīriem, tad kāpēc nesaucat viņus vārdos? Tīšanās dalībnieki vēlējās saņēt atbildes arī uz šādiem un līdzīgiem jautājumiem.

Einārs Repše pauž pārliecību, ka Latviju ir iespējams sakārtot. Starp Pirmo un Otru pasaules karu Latvija bija viena no attīstītākajām Eiropas valstīm un to bija saņemus pati saviem spēkiem neilgā laikā posmā. Šodien ar modernajām tehnoloģijām, sakaru līdzekļiem un dzīves intensitāti to noteikti var sasniegt ātrāk. Žēl, ka desmit gadus esam palaiduši vējā, saviem potenciālajiem vēlētājiem teica partijas «Jaunais laiks» priekšsēdētājs Einars Repše.

L.Rancāne

Vietējo pašvaldību iedzīvotāji iepazīstas ar rajona padomes darbu

Laikā no 15. līdz 25. aprīlim rajona padomes darbinieki apmeklēja visas lauku pašvaldības, kā arī tikās ar Līvānu novada iedzīvotājiem, lai sniegtu informāciju par gada laikā padarīto.

Informatīvā grupas sastāvā ar iedzīvotājiem tikās rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns un izpilddirektore Aina Pastore, attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pīzelis, galvenā speciāliste sociālās aprūpes jautājumos Juta Fadjejeva, finansu, ekonomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļas vadītāja Broņislava Savicka.

Arvīds Soldāns pievērsās jautājumam par rajona ceļiem, plašāk informējot par to, kā rajona ielu un ceļu fonds izlieto ceļu remontiem piešķirto naudu.

Aina Pastore sniedza informāciju par rajona saimniecisko attīstību kontekstā ar pārējiem Latgales rajoniem, kā arī par Eiropas strukturālo fondu izmantošanas iespējām. Plašāk viņa pievērsās tēmai par mediciniskās aprūpes organizēšanu rajonā, kas ir viens no galvenajiem padomes veicamajiem pienākumiem. Tapusi vides veselības rīcības programma. Viņa analizēja Preiļu un Līvānu slimnīcu attīstības un pārprofilēšanas perspektīvas. Iedzīvotāji varēja

iegūt informāciju par Latgales Atīstības padomi un tās izpildinātājiem – Atīstības aģentūras darbu, par Daugavas slimokasi, par īpaši atbalstāmā reģiona statusa pagarināšanu, kas zemniekiem dod iespējas rakstīt projekti un iegūt kredītus, par cīvilo aizsardzību, par sporta, kultūras un izglītības jautājumiem.

Juta Fadjejeva analizēja sociālās rehabilitācijas iespējas iedzīvotājiem, kuri kļuvuši par invalīdiem. Interesenti varēja uzzināt par sanatorijām un rehabilitācijas centriem, tehnisko palīgīdzekļu iegādi.

Aivars Pīzelis pievērsās jautājumam par sabiedriskā transporta pieejamības nodrošinājumu, kā

arī jautājumam par atkritumu apsaimniekošanu. Viņš iedzīvotājiem iepazīstīnāja ar projektu Dienvidlatgales reģionālās atkritumu saimniecības izveidošanu, kurā piedalās arī Preiļu rajons.

Tīšanās laikā iedzīvotāji varēja saņemt plašu informāciju par jaunizstrādāto rajona teritorisko plānojumu.

Jāatzīst, ka pagastu iedzīvotāju interese par rajona padomes informatīvo dienu kopumā nebija liela. Uz tikšanos vienā otrā pagastā ieradās tikai vietējās pašvaldības padomes darbinieki un 10-15 iedzīvotāji. Taču šie cilvēki informāciju noklausījās ar lielu ieinteresētību, un arī viņiem bija savi jau-

tājumi, uz ko vēlējās saņemt atbildes. Piemēram, Sīļukalna pagastā kāds no iedzīvotājiem vēlējās uzziņāt, kas remontē caurtekas meliorācijas sistēmās. Šī pagasta iedzīvotāji pauž neapmierinātību arī

par to, ka zem elektrības augstsprieguma līnijām, kas stiepj cauri privātajam mežam, īpašniekam nezinot, nozāģēti koki. Bet, piemēram, Stabulnieku pagasta iedzīvotāji ir neapmierināti ar to, ka pēdējais maršrutā autobuss, kas kursē cauri pagastam, Preiļus atstāj pulksten 15.20. Rudzātu pagastā plašākas debates ar iedzīvotājiem izvērsās par padomes darbinieku darba pienākumiem.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

Pašvaldību vadītāji un deputāti deklarē ienākumus

Šajā numurā turpinām informēt par pašvaldību deputātu un vadītāju deklarētajiem ienākumiem.

Algu saņēma arī Saeimā

Preiļu novada domes priekšsēdētājs JĀZEPS ŠNEPSTS deklarējis īpašumā esošu zemnieku saimniecību «Lidumi» (85,8 ha) un māju Preiļu novadā. Īpašumā J.Šnepstam ir arī dzīvojamā māja un zeme (0,66 ha) Preiļos. Deklarēta automašīna UAZ-469 B (1987. g.) un traktors MTZ-82 (1990. g.). Ienākumus 2001. gadā J.Šnepsts guvis no darba algas Saeimā, kas sastāda 4430,18 lati, un kompensācijas par izdevumiem, kas radušies, veicot deputāta pienākumus – 3558,87 lati. Alga Preiļu novada domē pērn saņemti 2098,18 lati, bet Preiļu rajona padomē – 46,32 lati. Pagājušajā gadā nav realizējies viņam piederošos 53,51 privatizācijas sertifikātus.

Lielāko ienākumu daļu nopeina medīķa darbā

Deputāts un Preiļu slimnīcas direktors JĀNIS ANSPOKS savu ienākumu pamatu pērn veidojis, strādājot Preiļu slimnīcā, kur nopełnīti 7570,18 lati, savukārt deputāta darbs Preiļu domē personīgajā budžetā ienesis 101,04 lati. J.Anspokam nepieder ne vērtspapīri, ne transportlīdzekļi, toties ir deklarēts nekustamais īpašums – garāža Preiļos.

Pašvaldības deputāte un Preiļu slimnīcas ārste DAINA PLIČA ir īpašniece mājai Valkās rajona Smiltenē, savukārt kopīpašumā viņai ir divas mājas Preiļos. Lielāko daļu pērnā gada ienākumu D.Pliča saņemusi par darbu slimnīcā – 3816,27 lati, bet, pildot deputātes pienākumus Preiļu novada domē, saņemti 96,07 lati.

Pieder vērtspapīri «Latvijas naftā»

Deputātam, Preiļu Valsts ģimnāzijas direktoram JĀNIM EGLĪTIM tāpat kā 2000. gadā pieder dzīvoklis Preiļos. Otrs dzīvoklis, arī Preiļos, ir viņa valdījumā. J.Eglītim pieder 1991. gada automašīna VW Passat. Viņš ieņem vairākus amatus: ir arodbiedrības «LIVA» prezidents, kā arī Augstākās izglītības padomes locekls. Atalgojumu pērn J.Eglītis saņemis Preiļu Valsts ģimnāzijā, kur

nopełnījis 4096,29 latus, arodbiedrībā «LIVA» – 600 latus, Augstākās izglītības padomē – 1074,07 latus, Preiļu novada domē – 268,05 latus un Preiļu rajona izglītības pārvaldē – 378,30 latus. J.Eglītim pieder arī 100 a/s «Ventspils nafta» akcijas, kuras viņš bija deklarējis arī iepriekšējā gadā.

legulda vērtspapīros

Domes deputāts ILMĀRS MELUŠĀNS deklarējis valdījumā esošu dzīvokli Riebiņos un automašīnu VAZ 21063 (1989. g.). I.Melušāns ieņem vairākus amatus: viņš ir SIA «Finansu pakalpojumi» direktors, Latvijas pašvaldību sporta padomes prezidents, SO «Preiļu novada tūrisma informācijas centrs» dibinātājs, kā arī Aglonas bazilikas kora skolas atbalsta biedrības «Rūto» dibinātājs. Ienākumi pērn gūti no darba algas Preiļu novada domē – 4134,61 lats, rajona padomē – 1935,84 lats, slimības pabalsta – 325,77 lati un darba algas a/s «Latgales ceļi» – 250 lati. I.Melušānam pieder 49 daļas SIA «Finansu pakalpojumi», kā arī 7200 akcijas a/s «Preiļu siers» un 31,70 privatizācijas sertifikāti.

Īpašumā ir zeme

Domes deputātei ZINAIDAI VILCĀNEI pieder zeme Preiļu novada Ličos, bet ienākumus pagājušajā gadā viņa guvusi, strādājot Preiļu novada domē – 112,38 un 165,15 latus un Preiļu pagasta teritorīlajā komitejā – 2109,86 latus. Saņemts slimības pabalsts 180,97 lati. Z.Vilcānei pieder arī 360 akcijas a/s «Preiļu siers», kā arī 35,72 sertifikāti.

Piestrādā universitātē

Preiļu novada domes deputāts, rajona izglītības pārvaldes vadītājs ANDREJS ZAGORSKIS deklarējis kopīpašumā esošas lauku mājas Silajānu pagastā, kā arī

1989. gadā ražotu vieglo automašīnu VW Golf. Darba algā Preiļu rajona izglītības pārvaldē un valka maiņu neklāties vidusskola 2001. gadā A.Zagorskis nopełnījis 4118,73 latus. Preiļu novada domē un Rušonas pagasta padomē – 431,49 latus, bet Gālēnu pagasta padomē – 19,81 latus. Kā atalgojums Preiļu rajona izglītības pārvaldē deklarēti arī 190,02 lati. Pērn ienākumi gūti arī Daugavpils universitātē – 125 lati.

Prioritāte – lauksaimniecība un mežustrāde

PĒTERIS TRUBIŅŠ ir Preiļu novada domes deputāts, kura valdījumā ir vairāki nekustamie īpašumi: dzīvojamā māja Preiļos, liellopu ferma Preiļu novada Preiļu pagasta centrā, kā arī piebūve pie fermas un šķūnis. P.Trubiņš ir z/s «Zemniekdēls» īpašnieks, viņam pieder arī vairāki transportlīdzekļi: GAZ 3507 (1989. g.), UAZ (1988. g.), MTZ-80 (1988. g.), kā arī Ford Transit (1988. g.). Ienākumus pagājušajā gadā P.Trubiņš guvis no z/s «Zemniekdēls», kur darba alga sastāda 531,77 lati. Preiļu novada domē viņš nopełnījis 50,16 latus, bet Preiļu pagasta teritorīlajā komitejā 41,78 latus. No divām cīsmām P.Trubiņš guvis ienākumus 350 latu un 514,87 latu apmērā.

Veido naudas uzkrājumus

Preiļu novada domes deputāts PĒTERIS ROŽINSKIS deklarējis īpašumā esošu māju Aizkalnes pagasta centrā, tāpat arī zemi un mežu. P.Rožinskis ieņem amatu Preiļu kooperatīvās sabiedrības valdē, viņš ir sabiedriskās organizācijas «Jasmuiža» valdes priekšsēdētājs. Aizkalnes teritorīlajā komitejā pērn nopełnīti 2546,85 lati, Preiļu rajona padomē 131,56 lati, Preiļu novada domē – 58,37 lati. Dividendēs no a/s «Preiļu siers» saņemti 150 lati. Deklarēti

bezskaidras naudas uzkrājumi – 20 lati un skaaidras naudas uzkrājumi – 1500 lati. P.Rožinskis ir a/s «Preiļu siers» akcionārs, viņam pieder 1800 šī uzņēmuma daļas.

Īpašumi – bez izmaiņām

Pagājušajā «Novadnieka» numurā bija lasāmi pagastu padomju vadītāju deklarētie ienākumi, taču objektīvu iemeslu dēļ nebija iespējams sagatavot informāciju par Silajānu pagasta padomes priekšsēdētājas MARIJAS TRIFANOVAS ienākumu deklarāciju. M.Trifanovai ir īpašumā zeme Silajānu pagastā, kā arī dzīvoklis. Silajānu pagasta padomē darba alga par 2001. gadu bijusi 3304,78 lati, savukārt rajona padomē viņa nopełnījusi 488,75 latus. 150 latu lieli ienākumi gūti no saimniecības darbības. M.Trifanovai pieder 72 a/s «Preiļu siers» akcijas. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šogad iesniegtajā deklarācijā minēti identiski īpašumi un tāds pats vērtspapīru skaits.

Vairāki amati, viena alga

Pašvaldību vadītāju un deputātu ienākumu deklarāciju pārskatu noslēdzam ar Preiļu rajona padomes izpilddirektore AINAS PASTORES deklarācijas saturu atspoguļojumu. Viņai kopīpašumā ir māja Preiļos. A.Pastore ieņem virknī amatu: viņa ir Preiļu rajona sieviešu apvienības prezidente, Latgales reģiona Attīstības aģentūras valdes locekle un BO SIA «Daugavas slimokase» valdes locekle. Ienākumi pērn gūti no darba algas Preiļu rajona padomē, kas sastādīja 9091,62 latus. 2000. gadā darba alga bija mazāka – 8259,12 lati.

G.Kraukle

Nākamajā laikraksta numurā par policijas, tiesas, prokuratūras un muitas vadošo darbinieku deklarēto turību.

Ienākumus gūst domē

Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks VLADIMIRS VANOVIS ir dzīvokļa, kas atrodas Preiļos, un vasarnīcas Rušonas pagastā īpašnieks. Domnieks brauc ar 1984. gada automašīnu

W Jetta, viņam pieder arī 1983. gadā ražota automašīnas piekabe. V.Ivanovs ir sabiedriskās organizācijas «Latvijas ūdens lietotāju asociācija» valdes priekšsēdētāja vietnieks, kā arī LSDSP Preiļu novada kopas vadītājs. Ienākumi pērn gūti vienīgi no darba domē – 1964,02 lati.

Sertifikāti nav realizēti

Domes deputāts, Preiļu 1. pamatskolas direktors ALDIS ADA-

LAUKSAIMNIEKIEM

Laiks sējai un nezāļu ierobežošanas darbiem

Sākoties sējas laikam, Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) Latgales reģionālās nodalas augu aizsardzības un karantīnas vecākā inspektore Zenta Dūda atgādina, ka viens no svarīgākajiem pasākumiem ir sēklu kodināšana, kā arī darbi nezāļu ierobežošanai ziemāju sējumos.

Sēklu kodināšana nodrošina:

- arējo vai iekšējo infekciju izraisītāju iznīcināšanu;
- sēkļas kvalitātes saglabāšanos;
- sēkļas dīgšanas energijas pieaugumu;
- atsevišķiem preparātiem novērojama augu augšanu un attīstību stimulējoša iedarbība.

Visus fungicīdus, tajā skaitā kodnes, pēc iedarbības iedala kontaktiedarbības (nomāc sliņības ierosinātājus auga vai sēkļas virspusē) un sistēmas iedarbības preparātos (to darbīgās vielas iekļūst auga šūnās, iedarbība ir daudz plašāka un ilgstošāka). Lai kodne iesūktos sēkļas dzīlakajos slānos, kodināšanu vajadzētu veikt 2-3 dienas pirms sējas. Sējot tūlīt pēc kodināšanas, preparāts iesūcas augsnē, mazinās tā iedarbība. Jāatceras, ka kodinātām graudiem ir sluktāk sēkļas birstamība (80-85%), tas jāņem vērā, regulējot sējmašīnu.

Ziemāju graudaugu sējumos jāveic nezāļu ierobežošana. Miglo-

šanai piemērotākais laiks – ziemāju cerošanas fāzē līdz ziemāju stiebrošanai. Izvēloties herbicīdu, jāņem vērā izplatītāko nezāļu sugas sējumā un preparātu iedarbības efektivitātē uz tām. Aprīlī herbicīdu izvēli var ietekmēt arī gaisa temperatūra, jo daudzi preparāti lietojami, kad gaisa temperatūra ir virs +10-12 grādiem.

Bieži vien zemnieki nezina, ka augu aizsardzības līdzekļus var iegādāties arī mūsu rajonā. Preiļu rajonā ir piecas licencētās tirdzniecības vietas: SIA «Remontnieks» Avotu ielā 9, Rušonas pagastā (tālr. 65147); SIA «Senčis» Līvānos, Stacijas ielā 1 (44705); SIA «Ābelīte» Preiļos, Tirkus

G.Kraukle

REKLĀMA

REKLĀMA

-15%
visām precēm

Tikai līdz 12. maijam
katrs šī kupona uzrāditājs saņems
15% atlaidi Nelss veikalā
Rēzeknē, Jupatovkas ielā 9,
tālr. 46 31387. Veikals atvērts
d.d. 8.00-19.00 s. 9.00-15.00
sv.10.00-13.00

Ceturtdien Saeima galīgajā lāsījumā apstiprināja grozījumus alkohola aprites likumā, kas nosaka ierobežojumus alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā. Turpmāk veikalos alkoholiskos dzērienus varēs nopirkt tikai dienā, bet nakts stundās (no pulksten 22.00 līdz 8.00) grādīgos dzērienus būs iespējams pasūtīt tikai kafejnīcās un bāros. Pieņemtie grozījumi visbūtiskāk skars diennakts veikalus, kuri pēc pulksten 22.00 vakarā alkoholu tirgot vairs nedrīkstēs. Pretlikumīga rīcība veikala īpašniekam var draudēt pat ar alkohola tirdzniecības licences noņemšanu. Pasauļes pieredze liecina, ka dažādi aizliegumi attiecībā uz alkoholisko dzērienu tirdzniecību un visai bargi sodi to neievērotājiem nav nekas neparasts. Piemēram, atsevišķos Amerikas Savienoto Valstu štatos tirgotājam par alkohola pārdošanu nepilngadīgajiem draud licences atņemšana uz mūžu. Arī Eiropas Padome atzinusi, ka valstīm Eiropā ir jāsamazina alkohola patēriņš divos veidos: ierobežojot pārdošanas laiku vai palielinot cenu.

Latvijā aizliegumu pārdot alkoholu naktī savas pašvaldības teritorijā pieņēmušas divas domes – Valmieras un Jelgavas. Ierobežojumi alkohola tirdzniecībā ir arī Olainē, bet Ķekavā šāds aizliegums bija spēkā tikai pusgadu. Gan Valmieras, gan Jelgavas pašvaldības vadītāji ir atzinuši, ka aizliegums tirgot stipros dzerēnius naktis ir vērtējams kā pozitīvs tikai tad, ja pašvaldība var veiksmīgi sadarboties ar policiju un ja tā strādā aktīvi. Šo pašvaldību tiesībsargājošo instanču pārstāvji atzinuši, ka dzeršanas ligai ar šādu lēmumu punkts nav pielikts, taču ir sarucis alkohola reibumā pastrādāto likumpārkāpumu skaits, naktis pilsētas ielās ir mazāk braucēju, uzlabojusies kārtība. Lēmuma efektivitāti gan esot mazinājis tas, ka apkārtējās pašvaldības alkohola tirdzniecību naktis nav aizliegušas, un «sīvā» kārotāji to izmantojot, iepērkoties kaimiņu pašvaldībās esošajās tirdzniecības vietās. Valmieras policijas pārstāvji atzinuši, ka, ieviešot aizliegumu, arī «točku» jeb nelegālā alkohola tirgotavu pilsētā neesot kļuvis ne vairāk, ne mazāk.

Pieņemot grozījumus alkohola aprites likumā, aizliegums tirgot alkoholu būs saistošs visiem tirgotājiem visā valstī. Lai noskaidrotu uzņēmēju, mediķu, pedagoģu, policijas darbinieku un pašvaldības domas, «Novadnieks» jautāja, kā tikko pieņemto likumu vērtē dažādas profesijas un amatus pārstāvoši cilvēki Līvānos.

POLICIJAS VIEDOKLIS

Naudas sodi nelegálos tirgoňus nebaida

KASPARS
SMILŠKALNS,
Preiļu rajona
policijas
pārvaldes
Līvānu policijas
nodaļas
priekšnieks:

— Grozījumi alkohola aprites likumā, kas ierobežotu alkoholisko dzērienu tirdzniecību nakts, ir atbalstāmi, taču vienlaikus te jārunā arī par atbildības paaugstināšanu. Ja alkohols tiek pārdots ne tām personām, kam drīkst pārdod, un ne tajā laikā, kad to drīkst darīt, vainīgajam, kurš pārkāpis likumu, jānes arī daudz lie-

lāka atbildība nekā šobrīd. Reālu atbildību no uzņēmumu īpašniekiem patlaban pieprasīt nav iespējams. Maksimālais naudas sods, ko var uzlikt par šādu pārkāpumu, ir 100-200 lati. Pagājušajā gadā kopā ar Līvānu novada domi rīkojām vairākus reidus pilsētas tirdzniecības vietās, un tajās tika konstatēti gadījumi, kad nepilngadīgajiem pārdeva tabakas izstrādājumus un alkoholu.

Sākot no šī gāda 1. marta nepilngadīgām personām ir aizliegts pārdot alu, ko līdz martam vēl drīkstēja darīt. Bieži vien pusaudži, kas nakts laikā tika aizturēti kafejnīcās vai bāros bez vecāku tikai alu. Lai gan konkrētas statistikas manā rīcībā nav, jāatzīst, ka liela daļa likumpārkāpumu tiek izdarīti alkohola reibumā, arī tādēļ šāds aizliegums ir atbalstāms. Runājot par cīnu ar nelegālā alkohola tirdzniecības vietu jeb, kā tautā saka, «točku» īpašniekiem, nākas atzīt, ka reāli iespaidot situāciju policijai nav iespējams. Policijas darbība balstās uz valstī pastāvošo likumdošanu, šī paša iemesla dēļ mēs nevaram runāt par «točku» apkarošanu, bet gan vienīgi par atsevišķu personu pabiedēšanu ar likumīgiem ierociem, kas ir mūsu rökās – naudas sodiem.

PAŠVALDĪBAS VIEDOKLIS

Apgrozījums «točkās» pieaug

VISVALDIS GERCĀNS,
Līvānu novada
domes
priekšsēdētājs:

— Līvānu pašvaldībā būtiski ir divi faktori. Protams, ka daļēji situāciju gan sabiedriskās kārtības, gan sabiedrības veselības jomā noteikti uzlabosies. Domāju, ka lielākā daļa cilvēku, kas kaut kāda iemesla dēļ pulcējušies pie svīnību galda un kuriem pēc pulksten 22.00 ievajadzēsies vēl vienu stiprā dzēriena pudeli, neies pirkst nekvalitatīvu vai pašgatavotu dzērienu. Mūsu gadījumā tomēr jāņem vērā vēl kāds faktors — Līvāni ir izteikta satiksmes tranzīta pilsešta un man negribētos, lai Līvānu uzņēmēji, kuru veikali atrodas Rīgas ielā, zaudētu to peļņas daļu, ko vini gūst no caurbraucējiem.

Lai tirdzniecības aizliegumu pieņemtu pašvaldība pēc savas iniciatīvas, kā to izdarīja Valmieras un Jelgavas pašvaldības, svarīgi būtu vispirms uzzināt, cik liels ir vietējo iedzīvotāju īpatsvars, kas naktī pērk alkoholu, attiecībā pret caurbraucējiem, kas arī pērk šo pašu preci. Vai pareizi rikojās tās pašvaldības, kas aizliegumu pieņēmušas pašas, ir grūti pateikt. Saeima grozījumus alkohola aprites likumā ir pieņemusi, un mums šo likumu nāksies pildīt.

Diskusijās vēl pirms lēmuma pieņemšanas izskanējusi doma, par to, ka pašvaldības konkursa kārtībā varētu noteikt vienu vai divas tirdzniecības vietas, kur alkohola tirdzniecība būtu atļauta arī naktīs, pakļaujot tās stingrai kontrolei, man nešķiet pieņemama. Tā radītu neizpratni, kāpēc tieši šie daži veikali ir izredzētie. Tikpat labi pašvaldība varētu neizsniegt neviens uzņēmējam

alkohola tirdzniecības atlauju, bet tā vietā atvērt dažus alkohola veikalus, tādējādi atrisinot visas finansu problēmas, kādas pašvaldību skar. Tomēr šāda tirgus kroplošana nav pašvaldības funkcija.

Grozījumi likumā ir pieņemti, un tas nozīmē, ka būs cilvēki, kas izmatos «točku» piedāvājumu, taču es negribētu pārmest policijai, ka tā slikti strādā. Sodit ir iespējams tikai tad, ja tiek konstatēts pārdošanas fakts, un tas nozīmē, ka ir jāizdara kontrolpirkums. Tomēr policijas darbiniekam nelegālu dzērienu neviens nepārdos, bet provočēt citu personu, lai tā iegādājas viltoto dzērienu, likums neatļauj. Esošās likumdošanas dēļ policija ir nespējiga cīnīties ar «krutkas» pārdevējiem, un domāju, ka tieši šie tirgoņi par tirdzniecības aizliegumu priecāsies visvairāk. To, ka viņu apgrozījums pieauga, noliegt tomēr nevar.

- Pamatojoties uz ceturtdien Saeimā pieņemtajiem grozījumiem alklerobežojumi attieksies arī uz sidru, bet neskars alus tirdzniecību. Nānīcās un klubos, kā arī beznodokļu veikalos līdostās, uz kuģiem, lid

MEDIKA VIEDOKLIS

Arī dzerot alu var klūt par alkoholiķi

ČESLAVS
MAZULIS,
psihiatrs
narkologs
Livānu
slimnīcā:

— Pēc savas ārsta pieredzes varu teikt, ka Gorbačova laikos, kad bija izsludināts «sausais» likums, jūtami samazinājās alkohola radītās problēmas. Tāpēc alkohola tirdzniecības aizliegums naktīs, manuprāt, ir atbalstāms. Tas vien jau ir pozitīvi, ka valsts limenī par šīm lietām ir sākts domāt. Kam ir vajadzīga alkohola tirdzniecība naktis? Varbūt tikai tirgotājiem. Alkoholiķis grādīgos dzērienus atradīs arī naktī. Līdz šim tirdzniecība naktīs iero-

bežota netika, taču tik un tā «krutkas» patēriņš ir milzīgs, to pērk gan dienās, gan naktīs.

Domāju, ka tirdzniecības aizliegums nevienu dzērāju neizārstēs, bet, iespējams, ka kādu, kurš vēl nav šajā purvā iestidzis, pasargās. Tomēr jāņem vērā, ka viena lieta ir likumu pieņemt, otra – to pildit. Ir taču likums, kas aizliedz pār-

Pieaugušais, kas karstā laikā vai sestdienā pēc pirts izdzers kausu alus, iespējams, nenodzeries, taču pusaudzim organisms vēl nav nobriedis. Padsmiņieks dzer alu ne jau tāpēc, ka garšo, bet gan tāpēc, ka tādējādi viņš jūtas pieaudzis, liels. Reklāma viņa nenobriedušajām smadzenēm nemitīgi atgādina: «Iedzer, dari to, jo tā nav

I taču likums, kas aizniedz paidot cigaretes un alkoholiskos dzērienus jauniešiem, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu. Tomēr vairumā gadījumu tas netiek pildīts. Ir jāizstrādā arī kāda sistēma, kas kontrolēs to izpildi. Kā to izkontrolēt? Domāju, ka valstī būtu jāmaina kriminālikums. Kandžas dzinēju ir daudz, un sodi viņus nebaida, jo tie neko radikāli.

No otras pusēs, jāsaprot, ka tirdzniecības aizliegums ir arī politisks solis – kaut kas tiek darīts, taču baidos, ka ar aizliegumu vien būs par maz. Radikāli mainīt situāciju varētu pastiprināta cīņa ar «kandžas» tecinātājiem un likvidējot kontrabandu.

tirdzniecības aizliegumu naktīs 7.

ohola aprites likumā, Latvija tiks aizliegta alkohola tirdzniecība veikalos no pulksten 22.00 līdz 8.00. kts laikā alkoholiskos dzērienus patēriņšanai uz vietas varēs iegādāties tikai bāros, restorānos, kafejnīcās un ostās. Foto: M.Rukosujevs

TIRGOTĀJA VIEDOKLIS

No nakts tirdzniecības peļņu negūst

I LDONIS
SNIĶERIS,
uzņēmējs,
diennakts
veikala
«Vindex»
īpašnieks
Līvānos:

— Ja kāds domā, ka šo ierobežojumu dēļ mēs zaudēsim lielu peļņu, tad tās ir pilnīgas muļķības. Nakts tirdzniecība ir runga ar diviem galiem. Ja saskaita visus izdevumus, tajā skaitā algas (pie tam par nakts stundu darbu pārdevējiem jāmaksā vairāk) un pa pildus elektroenerģijas patēriņu, tad nakts tirdzniecība «strādā pa nullēm» — nenes zaudējumus, taču nedod arī peļņu. Pozitīvais ir tas, ka varu ieekonomēt uz apsardzes rēķina, kuru nākots algot, ja veikals naktī būtu slēgts. Darbinieki nakts laikā, kad pircēju mažāk, var salikt plauktos preci.

Par šo grozījumu pieņemšanu «krutkas» tirgotāji varēs uzcelt Saeimai pieminekli, jo daļa cilvēku, kas nelegālo alkoholu nelieja, būs spiesti to iegādāties. Ir jau, protams, vēl viena alternatīva, — ja dzēriena pēkšni pietrūkst, doties uz bāru, pasūtīt to, zem galda pārliekt lidzpanemtajā burciņā un doties atpakaļ pie savas kompānijas.

Nevienam, varbūt tikai tiesīb-

sargājošajām iestādēm, nav noslēpums, ka, piemēram, ap manu veikalā vien 100 metru rādiusā eksistē vismaz astoņas «točkas».

Ierobežojumi tirdzniecībai tiks ieviesti naktī — no 22.00 vakarā līdz 8.00. Tas nozīmē, ka arī mans veikals varētu strādāt no 8.00 līdz 22.00, lai gan normāli būtu, ja pārtikas veikals strādātu no 7.00 rītā līdz 23.00 vakarā. Ja alkohola pārdošana nakts laikā man draudēs ar nopietnām sankcijām un licences nonēšanu, tad es, protams, neriskēšu, un veikals naktī nestrādās. Arī pārdevējiem ir draugi un paziņas, kam var ievajadzēties alkoholu nelaikā, taču varbūt aizstūra jau stāv policijas darbinieks, kurš gatavs sastādīt protokolu par nelikumīgu tirdzniecību.

Ko nozīmē pašapkalpošanās veikalā ierobežot alkohola tirdzniecību naktī? Varbūt jāliek pie plauktiem sargs vai jānovelk priekšā striķis? Patiesībā jau tas nevienu neinteresē, un tā ir tikai tirgotāja problēma.

Cik zinu, ne Valmierā, ne Jelgavā, kur aizliegums jau darbojas, liela efekta no tā nav. Domu par aizliegumu es neatbalstu. Un ne jau tāpēc, ka ciestu mana peļņa, bet gan tāpēc, ka nesaskatu tajā jēgu. Protams, ka kāds no šiem ierobežojumiem iegūs, diemžēl tā nebūs valsts kase.

Narkoloģijas centra dati liecina, ka Latvijā pašlaik ir reģistrēti 24 365 alkoholisma slimnieki. 55% gadījumu šie pacienti ir bezdarbnieki vai cilvēki bez noteiktas nodarbošanās. 2001. gadā narkoloģiskajos dienestos pirmreizēji reģistrējās 918 personas ar alkohola psihozu. Visvairāk alkohola psihozu pirmreizējie gadījumi reģistrēti Krāslavas un Daugavpils rajonos, kā arī Liepājas pilsētā un rajonā.

Narkologu uzskaitē pērn reģistrēti arī 355 bērni un pusaudži ar atkarības diagozi vai intoksikāciju. 2001. gadā uzskaitē nemti 216 bērni un pusaudži ar akutu alkohola intoksikāciju, jaunākajam pacientam bija tikai 7 gadi.

Vai likums ar bumeranga efektu?

Pirms vairākiem gadiem, tieša, citā Latvijas vietā, ne Preiļu rajonā, bija gadījums, kad ģimenes tēvs alkohola delirijā, kad, kā tautā saka, sāk rādīties «baltās pelītes», ar cirvi nogalināja savu pusotrgadīgo bērnu. Vecākajai meitai izdevās palikt dzīvai un izklūt sveikā «tikai» ar cirvja cirstu brūci mugurā. Izrādījās, ka virētīm dzēruma ārprātā bija licies, ka viņa ģimenes locekļos iemājojis sātans, un viņa pienākums ir to izdzīt. Tas ir tikai viens gadījums, kas sāusminošā veidā norāda uz alkohola radīto neatgriezenisko personības sabrukumu. Diez vai starp jums, cienījamie laikraksta lasītāji, atrastos kāds, kuram nebūtu pastāstīts tāds vai savādāks bēdu stāsts par tēmu «Alkoholiķis ģimenē». Varbūt tas skāris kaimiņu, draugu, bērnu vai pašu saimi.

Pilsētā dzīvojot, iereišus cilvēkus nākas redzēt ik dienas.

PEDAGOGLA VIEDOKLIS

Jaunietim jebkura atkarība ir postoša

MAIJA
KRUČININA,
Līvānu
gimnāzijas
direktore:

— Pietiek iziet vakarā uz ielas, lai pārliecīnatos, ka ļoti daudzi jaunieši ir iereišuši un alkoholiskos dzērienus viņi veikalos var iegādāties brīvi. Šokē arī jauniešu sarunvaloda, un tādos brīzos, rodas sajūta, ka viens, ko darām un mācām skolā, uz ielas ir aizmiršies. Atbalstu alkohola tirdzniecības aizliegumu naktīs, ja vien tiek ievēroti likumi. Diemžēl tā nenotiek, nav nācies redzēt, ka jauniešiem veikalos pieprasītu uzrādit pasi.

Stingri būtu jākontrolē nelegāla alkohola tirdzniecība. Apšaubāmas kvalitātes surogātus jebkura gadījumā tirgot nedrīkstēja arī līdz šim. Pret pašdarinātā alkohola tirgotājiem ir jācīnās daudz stingrāk. Nesaprotu, kā tas iespējams, ka visi zina, bet darīt neko nedara. Gandrīz katrā mājā taču ir pa kādam «dzimtenītē» tecinātājam.

Pilnībā atbalstu alkohola tirdzniecības aizliegšanu pie skolām. Zinot bērnu psiholoģiju, uzdrošinos apgalvot, — ja bērnam piedāvās un vilinājums būs tepat ar roku aizsniedzams, viņš to arī pamēms. Pats meklēt varbūt arī neies.

Uz ģimnāzijas pasākumiem iereišušie nenāk. Skolēni to neat-

laujas, jo apkārt ir pedagogi, kas vēro, vērtē. Bija viens gadījums, kad cēlām traci, jo puisis bija ieraides ar alus pudeli, saucām vecākus uz skolu tajā pašā vakarā. Jāteic gan, ka skolēni ne pārāk vēlas brīvo laiku pavadīt skolā. Pasākumu laikā zāle ir stāvgrūdām pilna, bet skolas diskotēkās apmeklētāju ir maz. Jaunieši labprātāk izvēlas tādas vietas pilsētā, kur skolotāji viņus neuzmana. Diemžēl jāteic, ka alkoholu lieto daudz gudru, talantīgu jauniešu, arī smēķētāju starp skolēniem ir ārkārtīgi daudz. Jebkura veida atkarība ir vērtējama kritiski — gan atkarība no alkohola, narkotikām, azartspēlēm, gan datoriem, kas, starp citu, kļūst aizvien izplatītāka. Jaunieši, kuriem izveidojusies atkarība no datoriem, vairumā gadījumu ir louti gudri, taču neprot savas zināšanas pielietot dzīvē. Rodas kontaktēšanās grūtības, sabiedrībā viņiem nav interesanti. Pie datora viņi sēž starpbrižos, arī mācību stundu laikā, mājās — cauriem vākariem un naktīs. No rīta uz skolu nāk neizgulējušies ar vienu domu — ātrāk pie datora. Šādam cilvēkam apkārtējie liekas muļķi, draugu viņam nav, jo vienīgais draugs ir dators. Ja tas ir puisis, problemātu veidojas attiecības ar meitenēm. Jaunietis kļūst aizvien vientuļāks. Sekas šai atkarībai nav zināmas, jo tagadējē jaunieši būs pirmā paaudze, kas izaugs ar datorteknoloģijām.

Pilnībā atbalstu alkohola tirdzniecības aizliegšanu pie skolām. Zinot bērnu psiholoģiju, uzdrošinos apgalvot, — ja bērnam piedāvās un vilinājums būs tepat ar roku aizsniedzams, viņš to arī pamēms. Pats meklēt varbūt arī neies. Uz ģimnāzijas pasākumiem iereišušie nenāk. Skolēni to neat-

Materiālus sagatavoja
G.Kraukle

APSVEIKUMI, INFORMĀCIJA

Audz laimīgs, mazais!

Līvānieta Ineses Treiberes meitina piedzima 19. aprīlī. Māmiņa kopā ar tēti Juri meitai vārdiņu vēl domā. Mazulītei ir arī vecāka māsa – Gunta, kā arī vecmāmiņa Anna. Bērniņu kristis Līvānu katoļu baznīcā.

Inese pateicās dzemdību nodaļas kolektīvam par sirsniņu un iejūtību, laižot pasaulē meitiņu.

Galēnu pagasta iedzīvotājas Ingas Čačas puisītis piedzima 21. aprīlī. Mazulītis ir trešais dēlēns saviem vecākiem Ingai un Aldim. Kamēr Ingai un jaundzimušais atradās dzemdību nodaļā, tētis kopā ar sešgadīgo Andreju steidza pavasara darbus savā zemnieku saimniecībā. Bet trīsgadīgais Edgars vairāk uzturējās vecvecmamas Veronikas sabiedrībā. 82 gadus vecā māmulīte sagaidījusi jau piekto mazmazbērnu.

Ingai stāstīja, ka otrajam dēliņam piedzimstot, tētis bijis blakām un viņa jutusies daudz drošāk un labāk. Tagad vīru steidzinājuši daudzie saimniecības darbi, un Ingai bija jāpāļaujas tikai medicīnas darbinieku palīdzībā.

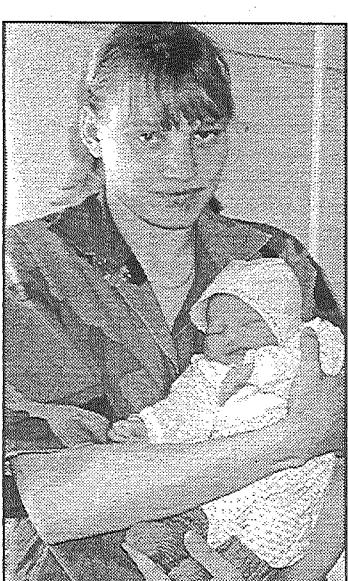
Mazajiem puišiem ir daudz brālēnu un māšīcu, jo Ingai uzaugsi septiņu brāļu un māsu ģimenē. Viņas vecākiem Ulitai un Jānim tagad ir jau 16 mazbērni. Vecmāmiņa Marija sagaidījusi piekto mazbērnu. Mazo puiši paredzēts kristī Galēnu baznīcā, kurā laulājušies viņa vecāki, kā arī vārdus saņēmuši lielākie brāļi.

Ingai teica paldies ārstei Svetlanai Morozovai, kā arī pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekim par palīdzību.

Saunas pagasta iedzīvotājas Jolantas Upenieces dēliņš piedzima 23. aprīlī. Viņš ir pirmais bērns savai māmiņai un tētim Aigaram. Pirmais mazbērns arī Jolantas vecākiem Dzintrai un Aivaram, kas dzīvo Zasā. Bet vectētiņam Antonam mazbērnu pulciņā jau četri delveri.

Māmiņa savam dēlēnam vēlēja augt lielam, stipram un veselam. Viņa pateicās dzemdību nodaļas kolektīvam par atbalstu un iejūtību.

- 27. aprīlis — Tāle, Raimonda, Raina, Klementīne.
- 28. aprīlis — Gundega, Terēze.
- 29. aprīlis — Vilnis, Raimonds, Laine.
- 30. aprīlis — Lilija, Liāna.
- 1. maijs — Ziedonis.
- 2. maijs — Zigmunds, Sigmunds, Zigismunds.
- 3. maijs — Gints, Uvis.

Novadnieks

Sestdiena, 2002. gada 27. aprīlis

Akcija «Kad māmiņa istabā»

*Silta jauka istabīja
Bērza malku kurināta,
Vēl siltāka, vēl jaukāka,
Kad māmiņa istabā.
Mums katram ir gaīši un milī vārdi savām mātēm. Dāvāsim viņām tos Mātes dienā!
Laikraksts «Novadnieks» aicina piedalīties akcijā «Kad māmiņa istabā» ikvienu lielu un mazu, skolnieku un cīņījamu pensionāru, gan individuālu, gan īstāmē, gan klases, — visus, kuri vien vēlas ar avīzes starpniecību apsveikt savas māmuļas*

Mātes dienā. Tas var būt pāssacerēts dzējošīts, atmīnu stāstījums par savu māmiņu vai arī zīmējumā izteiktais siltās bērna jūtas. Apsveikumus publicēsim «Novadniekā». Mātes dienas priekšvakarā, tāpēc gaidām Jūsu vēstules līdz 7. maijam. Neaizmiriet norādīt māmiņas vārdu un uzvārdu, kā arī to, kur viņa dzīvo. Un, protams, kā sauc Jūs, kas viņai sūta apsveikumu. Silti tai istabā, kurā ir māmiņa. Pateiksim viņam par to paldies.

Vēstules akcijai «Kad māmiņa istabā» sūtīt uz adresi: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV – 5301.

«Ezerzemes valsis 2002» Preiļos

Sporta deju festivālā «Ezerzemes valsis 2002», kas notika Preiļu 1. pamatskolas sporta zālē, deju centra «Aizkrauklīte» Aglonas grupas dejotāji guva labus panākumus un vairākas godalgotas vietas. Aglonas grupā nodarbojas 50 bērni un jaunieši, festivālā piedalījās 21 pāris.

«Ezerzemes valsis 2002» galvenais organizators bija sporta deju centra «Aizkrauklīte» vadītājs Ainārs Kārkliņš. Pirmais festivāls notika pagājušajā gadā Daugavpils rajona Dubnas pagastā. Sogad projekts par plašajām deju sacensībām realizēts kopā ar Preiļu 1. pamatskolas administrāciju. Zāle bija lieliska, gaiša, plaša, ar līdzenu grīdu un labu tās seguma slīdamību, uz kura dejotāji varēja demonstrēt savu meistarību, pēc sacensībām atzina Ainārs Kārkliņš. Zāles vienīgais trūkums esot vājā akustika.

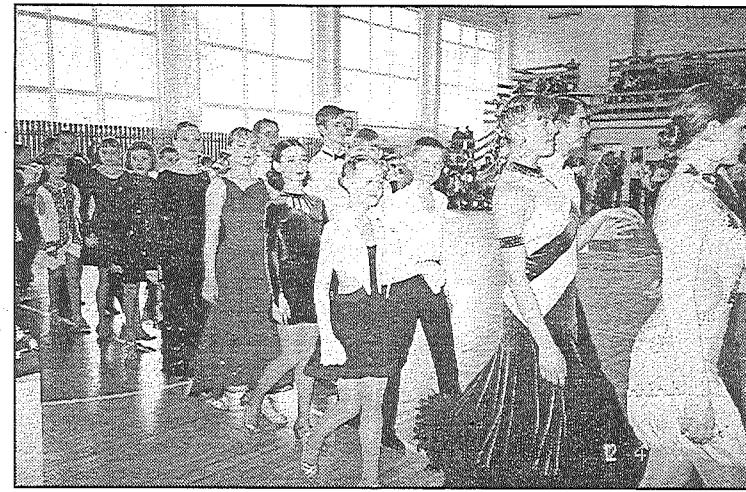
Festivālā piedalījās 153 dejotāju pāri sporta deju un 40 pāri sarīkojumu deju sacensībās. Bija pārstāvētas 20 kvalifikācijas klasses un vecuma grupas no iesācējiem līdz «C» klasēi.

Sporta dejas iedalāmas divās grupās: standartdejas, pie kurām pieskaitāms lēnais valsis, tango, Vines valsis, lēnais fokstrots, kviksteps, un Latīnamerikas dejas: samba, ča – ča – ča, rumba, pāsodoble, džavis.

Festivāla ietvaros notika sarīkojumu deju konkursss, kurā bērni varēja parādīt savu māku, dejot polku, bugi, blīzu, disco, marša fokstrotu, salsu. Šīs dejas sporta deju sacensībās nedejo, pēc festivāla stāstīja Ainārs Kārkliņš, bet mēs tās nolēmām iekļaut programmā, jo Vidzemes deju klubā sejā sezonā ar tām plaši aizraujas. Ne jau visi nākotnē kļūs par sporta deju dejotājiem, tāpēc bērniem tiek piedāvatas izvēles iespējas.

Festivālā plaši pārstāvēta bija Latgale un Vidzeme, piedalījās dejotāji arī no Rīgas, un Preiļos pirmoreiz notikušam festivālam dalībnieku skaits uzskatāms par kopu, atzina Ainārs Kārkliņš.

Labus rezultātus pirmā līmeņa iesācēju grupā guva sporta deju centra «Aizkrauklīte» dejotāji no Aglonas. 1995. gadā dzimušajiem un jaunākiem bērniem vajadzēja sacensības, izpildot lēno valsi un ča – ča – ča. Trīs dejotāju pāri no Aglonas grupas: Reinis Vanags un Samanta Smirnova, Daniels Krimāns un Amanda Škapare, Armands Strods un Laila Meirule ieguva pirmo vietu 15 pāru konkurencē.

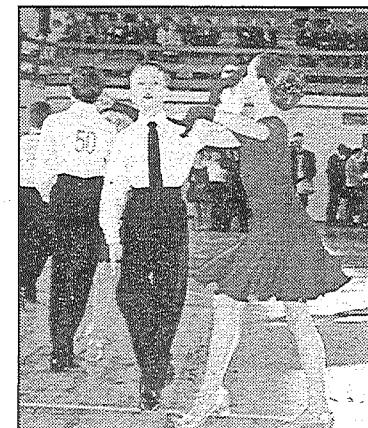
● Sporta deju sacensību «Ezerzemes valsis 2002» atklāšanas parāde.

Otrā līmeņa iesācēju grupā, kurā sacentās 1989. gadā dzimušie un vecāki bērni, savu māku vajadzēja demonstrēt lēnā valšā, kvikstepā, ča – ča – ča un džaiva izpildīšanā. Tiesnešu spriedums apliecināja, ka šis dejas vislabāk izdevušās «Aizkrauklītes» dejotājiem Aivim Skrupskim un Baibai Kokinai no Vaboles, Andim Jonānam un Madarai Sparānei no Aglonas, kā arī Klāvam Mačukam un Jolantai Saulītei no Andra deju skolas Rīgā. Šie pāri ieguva pirmo vietu.

Trešā līmeņa iesācēju grupā (1990.-1992. dzimšanas gads) četrās dejās: lēnais valsis, ča – ča – ča, džaivs, kviksteps pirmajā vieta Aglonas grupas dejotāji Daniels Tučs un Sandra Dervinika. Starp citu, šie bērni dzīvo Rēzeknē, bet mācīties dejot brauc uz Aglonu.

Festivāla «Ezerzemes valsis 2002» galvenā tiesneša pienākumus veica Vladimirs Pavļins no Rīgas, kā tiesnesī darbojās Valērijs Nazadze, Andris Mīkelsons, Dace Skrastiņa no Rīgas, Dainis Liepiņš no Cēsim, Olga Šmakova no Daugavpils, Rihards Indriksons no Rēzeknes, visi augstas klasses deju speciālisti. Galvenais tiesnešis sekoja līdzi arī tam, lai nebūtu pārkāpumu prasību ievērošanā, sākot no tēriem un beidzot ar dejās izpildīmo figūru skaitu. Atiecībā uz tēriem ir dažādas prasības, piemēram, uz mazo meiteņu kleitām nedrīkst būt spozi izšuvumi, rotājumi, atkailinājumi, miesas krāsas ielaīdumi, jāievēro noteikumos paredzētais garums. Arī frīzūras nedrīkst būt sarežģītas, apstrādātas ar krāsainām un spožām lākām.

Sporta deju centrs «Aizkrauklīte» pastāv jau septiņo gadu, tam ir nodibinātas grupas Aizkrauklē, Aglonā, Lielvārdē, kurās kopumā nodarbojas 90 dejotāji. Deju apgūšanai bērni un jaunieši sadalīti trijās vecuma grupās – no 4

● «Aizkrauklītes» dejotāji Daniels Tučs un Sandra Dervinika starp savas klasses dejotājiem ieguva pirmo vietu.

līdz 6, no 7 līdz 12 un no 13 līdz 16 gadiem. Aglonas grupa ir jauna, darbojas tikai kopš pagājušā gada, bet ar centību izdevies gūt labus panākumus. Jau pirmajās sacensībās, kas notika Ludzā, dejotāji no Aglonas guva atzīstamus rezultātus. Loti plašas sacensības pērn notika Gulbenē, kur 268 pāru konkurencē 21 pāris no «Aizkrauklītes» ieguva godalgotas vietas. Lielākā daļa no viņiem bija Aglonas jaunie dejotāji.

Festivāla organizators Ainārs Kārkliņš atzina, ka ir pateicīgs Aglonas grupas dejotāju vecākiem, kas piedalījās sacensību organizēšanā, gādāja par ciemiņu uzņemšanu, zāles dekorēšanu. Savukārt SIA «Arka» festivāla dalībniekus garšīgi ēdinājusi.

Ainārs Kārkliņš pār deju skolotāju strādā jau 24 gadus. Dejotāju Olaines kultūras nama sporta deju kolektīvā, esmu piedalījies daudzās Latvijas un starptautiskās mēroga sacensībās, trenējies Maskavā pie slaveniem skolotājiem, un pamazām no hobija deja pārvērtās par manu maizes darbu, par sevi stāstīja Ainārs Kārkliņš. L.Rancāne

TĒMA

Šī gada sākumā Latvijas 11 lielāko pilsētu ielu reklāmstendos parādījās neparasti plakāti ar diegos iekārtu marioneti, brīdinot par jaunā brīvības laiku fenomena – cilvēktirdzniecības briesmām. «Tevi pārdos kā lelli» šis moto vēl oprojām skan ausīs.

Spēles ar dzīvām lellēm

Pārdotas 2000
baltietes gadā

Cilvēktirdzniecība tiek uzskatīta par vienu no bīstamākajām nelegalās migrācijas formām. «Eiropolss» lēš, ka aptuveni 120 000 daļņumā tiek slēgti Rietumeiropā, un aptuveni aprēķini liecina, ka par tīrgus darījumu objektiem ik gadus kļūst arī vismaz 2000 jauno sieviešu no Baltijas zemēm.

Latvijas sabiedrība ir maz informēta par cilvēktirdzniecības mūsdienu seju, un to vispār neuzskata par Latvijai aktuālu problēmu.

– Vai plakāta noņemšana lieciņa par akcijas finišu? – to Samas ESIC vaicāja Starptautiskās Migrācijas organizācijas (IMO) Rīgas biroja projekta koordinatorei, šīs akcijas «virsdireģentei» Elinai Niedrei.

– Baltijas valstu sabiedrības informēšanas kampaņu finansē Zviedrijas Starptautiskā attīstības aģentūra. Pērnā gada oktobrī veicām pētījumu par sabiedrības informēšanas līmeni, kas tika ietverti plašākā aptaujā. Tūkstotis respondentu atbildēja arī uz mūs interešojošiem jautājumiem, piemēram, kāpēc meitenes vēlas strādāt ārzemē? Vai valstij vajadzētu palīdzēt meitenēm, kuras piešķiedētu kārtā ārzemēs kļuvušas par prostitūtām? Vai jums ir nācīes saskarties ar cilvēktirdzniecības fenomenu? Atbildes uz pēdējo jutījumu rādīja, ka ģimenes locekļus šī satraucošā parādība nav skārusi nēvienam aptaujas dalībniekam, 0,6% ar to saskāries kāds domieks, 1,5% – draugi, 6,8% – kolēģis vai paziņa. Kopā tātad vairāk par 8 procentiem.

– No vaists 2,4 miljoniem iedzīvotāju maz tas neliekas. Un kā ar gatavību palīdzēt?

– 2,1% domā, ka palīdzēt nevajag nevienam. 89% aptaujāto uzskata, ka atbalst pelnījušas tās meitenes, kuras ārzemēs nokļuvušas krāpniecības rezultātā, solot viņām kādu citu darbu. Ievērību pelna fakti, ka 44% mūsu zemes iedzīvotāju uzskata, ka meitenes būtu pelnījušas palīdzību jebkurā gadījumā, arī tad, ja apzināti nokļuvušas verdzeņu statusā. Jāatzīst, ka esam daudz tolerantāki par mūsu kaimiņiem, jo Lietuvā tā domā tikai 19%, bet Igaunijā – 21%.

Mūsu mērķis nebūt nav aicināt cilvēkus nebraukt strādāt uz ārzemēm, bet gan apdomīgi izvērtēt katru piedāvājumu. Tāpēc arī ziņojām divus telefonu numurus – Starptautiskās Migrācijas organizācijas (7503627) un jaunatnes organizācijas «Genders» (7611699), uz kuriem zvanīt neskaidrību gadījumos.

Kā sevi pasargāt?

– Šķiet, vairākumam aplamu priekšstatu varētu radīt sagaidītais bezvīzu režīms.

– Tā jau ir, ka nav ļaunuma bez labuma. Bezvīzu režīms ir devīs iespēju brīvi apceļot Eiropu, tajā

pašā laikā tas radīja labvēlu augsnī arī nelegālajiem, migrantiem un strādniekiem. Tāpēc atgādinu, ka bez darba atļaujas nedrīkst strādāt algotu darbu nevienā pasaules valstī, arī Eiropā ne. Ja cilvēks strādā nelegāli, viņš ir absolūti neaizsargāts, taču no slimības vai negādījumiem neesam pasargāti neviens. Turklat, ja šādu nelegālo strādnieku aiztur un deportē, tad turpmāk cilvēks zaudē tiesības 5–10 gadus ieceļot šajā valstī. Un ja cilvēku 25 gadu vecumā šādi izraida no Vācijas, jāatceras, ka turpmākos 5 vai 10 gadus viņš nedrīkstēs ieceļot ne tikai Vācijā vien, bet gan visās Eiropas valstīs.

– Kā tad sevi pasargāt?

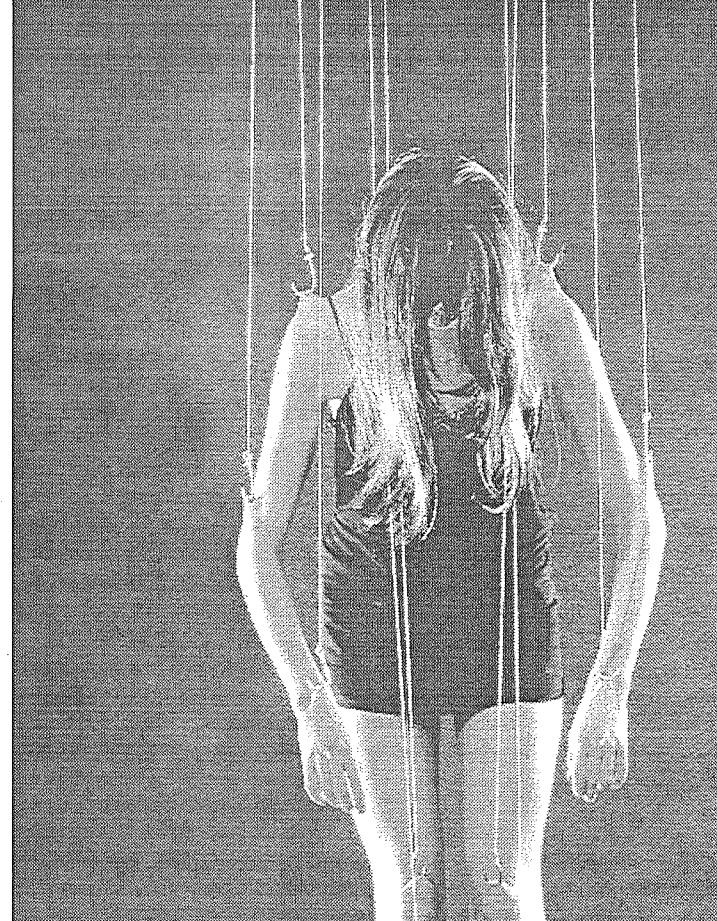
– Firmas pamazām sakārto savu darbību, jo jūt, ka viņiem rūpīgi sekojam gan mēs, gan Valsts Nodarbinātības dienests. Arī sabiedrība kļuvusi informētāka. Šobrīd daudz bīstamāki ir individuālie «cilvēku mednieki».

Shēma ir visai primitīva, un līdzīgā veidā ārzemju bordeļos neapzināti ir nokļuvušas daudzas Latvijas meitenes. Jauns, izskatīgs cilvēks ar profesionāli trenētu aci nolūko savu «upuri» stacijā, autoostā, kafejnīcā. Viņi iepazīstas, sāk satikties. Puisim ir laba mašīna, kurā viņš meiteni vizina. Arī puša draugiem ir labas mašīnas, kopīgi izbraukumi, kafejnīcu apmeklējumi dažu nedēļu laikā meitenes necilo ikdienu padara līdzīgu sapniem. Viņu lutina ar dārgiem pirkumiem – apgārbiem, rotaslietām. Viņai šķiet, ka puisis viņu mīl... Pēc kāda laika seko piedāvājums strādāt ārzemēs un pašai labi nopelnīt. Nereti uz ārzemēm viņi brauc abi kopā, puisis paņem meitenes pasi, it kā ar ieganstu nokārtot darba atļauju. Un šīnī brīdī, kad atdota pase, meitene pat neapjauš, ka viņa ir pārdota. Seko paziņojums, ka iekārtošana darbā izmaksājusi, teiksim, 20 tūkstošus dolāru, kas nu meitenei būs jāatpelna kādā bordelī. Tālāk sakari ar puisi zūd.

– Vai ir pamats uzskatīt, ka sabiedrības informēšanas kampaņai būs panākumi?

– Pagaidām gan aizritējis tikai pirmsākums «vīlnis» ar jau minētajiem plakātiem. Interesants bija klips televīzijā. Višai negaidīti gan izvērtās mūsu kampaņa radio. Sludinājums bija iecerēts viltīgi un, mūsūprāt, labi: sākumā mazliet vulgāra vīrieša balss piedāvāja jaunietēm darbu ārzemēs, izglītība un valodas zināšanas neesot nepieciešamas, jābūt jaunai un simpatiskai, gatavai riskēt. Pēc tam sievietes balss visai skarbi atgādīnāja neticēt vilinošiem piedāvājumiem, jo tevi pārdos kā lelli... Sōkējoši, bet tieši pēc šī sludinājuma meitenes zvanīja bariem vien, tikai... diemžēl viņas tajā bija saklausījušas vienīgi pirmo daļu. Taču negribētu šo radio sludinājumu uzskaitīt par kļūdu, jo patiesībā jau sasniedzām savu mērķi – meitenes piezīmēja mums!

TEVI PĀRDOS KĀ LELLI

Meitenes uzrunās tualetēs

Otrajā kampaņas posmā, kas teju teju sāksies visā Latvija, informāciju pārcelsim uz iekštelpām (restorānos, kafejnīcās, klubos). Žīmīga detaļa – plakāti atradīsies tualetēs telpās! Uzskatu to par ļoti oriģinālu un veiksmīgu reklāmas aģentūras atradumu. Šī cilvēktirdzniecības problēma, jo sevišķi attiecībā uz prostitūtām, ir ļoti personiska un pat intīma lieta. Tualetē meitene var justies brīvi, neviens taurēt ne pamani viņas interesi par šo plakātu. Lielākā formāta plakātus izvietosim arī skolās, pašvaldību ēkās, kā arī nodarbinātības dienestos. Izplatīsim arī divu veidu brošūras: vienā būs konkrēti padomi, kā pareizi doties strādāt uz ārzemēm, un ko darīt, lai neklūtu par seksuālās izmantošanas upuri. Otra būs apjomīgāka, un tajā apkopoti meli un patiesība par cilvēktirdzniecību mūsdienās.

Taču šogad plānots arī trešais posms – konkrētas sarunas ar skolēniem un jauniešiem.

– Tomēr neskaidrs paliek jautājums, kā šīs nepilngādīgās meitenes tiek pāri Latvijas robežai. Katrs zina, ka jau ilgāku laiku, pat klases ekskursijā braucot, vēcākiem jātērē nauda par īpašu notāra apliecinātu izceļošanas atļauju.

– Šī vairāk ir Tikumības policijas kompetence. Parasti gan tiek izmantotas viltotas pases un pašu izcelotāju atbilstoši izkrāso, radot pilngādības ilūziju. Taču arī vēcāku neapdomību reizēm ir pārstei-

dzoša. Piemēram, zvana vecāki un stāsta, ka viņu atvase vēloties braukt strādāt par dejotāju uz Apvienotajiem Arābu Emirātēm, prasa mums, vai rakstīt šo atļauju. Kad vaicāju, vai viņi apzinās iespējamo risku, atbilde skan: «Jā, bet viņa tur pelnītu naudu un varētu atbalstīt ģimeni...»

– Vai jūsu pētījumi rāda arī riskantākas vecuma grupas, reģionus, tautības?

– Esam izveidojuši šīs meitenes modeli, uz kuru orientējam savu kampaņu. Pirmais vecums ir 13–15 gadi, kad viņa vēl pašī sapno par šo plakātu. Lielākā formāta plakātus izvietosim arī skolās, pašvaldību ēkās, kā arī nodarbinātības dienestos. Izplatīsim arī divu veidu brošūras: vienā būs konkrēti padomi, kā pareizi doties strādāt uz ārzemēm, un ko darīt, lai neklūtu par seksuālās izmantošanas upuri. Otra būs apjomīgāka, un tajā apkopoti meli un patiesība par cilvēktirdzniecību mūsdienās.

Meitenes lielākoties nāk no lauku reģionu maznodrošinātajām ģimenēm, daudzām ir visai zems izglītības līmenis. Šīs meitenes bieži iekārto sevi apliecinā dažādos riskantos pasākumos, it kā atrodas opozīcijā sabiedrībai, dažkārt pat nonāk konfliktā ar likumu.

Mani personiskie vērojumi mudina domāt, ka tieši mazpilsētās daudz biežāk ir saglabājies mīts par ārzemēs valdošo leiputriju, kur meiçām atliku tikai žīlbinoši pasmaidīt, lai kļūtu, ja ne par filmas varoni, tad par fotomodeli gan.

Parole: trešo dienu līst

– Kurās Eiropas zemēs lielākoties nokļūst baltās «verdzenes» no Latvijas? Presē dominē stāsti par Vāciju, Skandināviju, kas ir visai tuvas un sasniedzamas valstis.

– Tirdzniecība šobrīd izvēršas Itālijā, Spānijā un Portugālē. Turklat meitenēm šīs valstis šķiet interesantākas gan siltā klimata, gan tāluma un eksotikas dēļ. Daudz meiteņu ir arī Šveicē, viņas gan parasti pelnī devušās labprātīgi. Ir Kiprā un Izraēlā. Taču, ja nemam vērā deportēto meiteņu skaitu, tad tās gan lielākoties atceļo no Vācijas.

– Kā jūs palīdzat šiem upuriem?

– Palīdzēt iespējams vienīgi tad, ja meitene pati ir meklējusi šo palīdzību. Diemžēl Latvijā pagaidām nav atbilstoša projekta cilvēktirdzniecības upuru atbalstam, ceram, ka drīzumā tāds būs un mēs paši varēsim šiem upuriem palīdzēt atgriezties un rehabilitēties pēc pārdzīvotā. Citās Eiropas zemēs tādas programmas ir, un meitene jau atgriežas ar šo rehabilitācijas «paketi», turklāt viņai ir piešķirti līdzekļi rehabilitācijai, kurus iekaita IMO kontā. Tad mēs kopīgi izvērtējam meitenei nepieciešamo – vai tā ir dzīvesiesta, vai profesionāla apmācība, vai valodas apguve (nereti latviešu valodas neprasme, kura liez atrast atbilstošu darbu Latvijā, notevē ārzemēs krievvalodīgās jaunietes), vai vajadzīga mediķa vai psihoterapeita palīdzība.

– Kāda tad ir pareizā rīcība?

– Ja meitene ārzemēs nokļuvusi nopietnās problēmās, visdrīsākais veids ir vērsties Latvijas pārstāvniecībā vai policijā. Daļa meiteņu baidās no policijas, taču policijai ir svarīgi apzināt un atklāt cilvēktirdzniecības tīklus jebkurā valstī. Un nekad policija cilvēktirdzniecības upuri neuzvers kā noziedznieci.

Savukārt Latvijas pārstāvniecība ārzemēs ir vienīgā iestāde, kura ir tiesīga meitenei izdot jaunus dokumentus. Viņi var sazināties ar meitenes tuviniekiem, kuri nosūtītu pārstāvniecībai naudu atceļam. Ja gadījumā pārstāvniecība atrodas tālu no mītnes vietas, allaž var vērsties nevalstiskajās sieviešu organizācijās, kas aktīvi apkaro sieviešu tirdzniecību. Arī IMO biroji neatteiks palīdzību. Un baznīcas. Protams, pasi viņi neizdos tik un tā.

Tomēr katrai meitenei, pirms dotoies uz ārzemēm, būtu jau iepriekš jāizmodelē rīcība kritiskai situācijai, piemēram, vienojoties par kādu īpašu kodētu frāzi (piemēram, jau trešo dienu līst), kura tuviniekiem liktu saprast, ka meitenei draud briesmas, taču viņas telefona sarunas noklausās. Intervēja Daina Oliņa

HOROSKOPS NEDĒLĀI (29.04.-5.05.)

Auns. Varat sanemt mīlestības apiecīnājumu. Attieci bās ar jauniem pažīnām esiet piesardzīgāks — ne visi klūs par īstiem draugiem. Dzīve klūs arī intensīvāka. Varat uzsākt jaunu darbu. Agrāk paveiktajam būs auglīgi gūsiet atzinību gan starp kolēģiem, gan plašākā sabiedrībā.

Vēris. Dzīvojet, rēķinoties ar apstākļiem, un jums veiksies. Izsakiet pats jaunus priekšlikumus, bet tajā pašā laikā uzklaušiet arī citu domas. Norēķinieties ar vecajiem parādniekiem. Uzklaušiet kompetenci cilvēku padomus. Audziniet raksturu, nodarbojieties ar darbiem, kas prasa rūpību un lielas koncentrēšanās spējas.

Dvīni. Var gadīties uzklauši arī skarbākus vārdus, tomēr esiet ieciektīgs un mēģiniet izlobīt sacītā jēgu. Mājas darbos iesaistiet arī tuviniekus. Iespējami pārprātumi naudas lietās. Varat uzsākt kaut ko jaunu, ieteicamas arī pārmaiņas personiskajā dzīvē. Viegli īstenosies visi jūsu nodomi.

Vēzis. Otrā pusē gaidīs no jums kaut ko vairāk par dienas notikumu atreferējumu. Izjūtīsiet cilvēku pūles un atbalstu savu ideju īstenošanā. Sonedēl izraudzītās ceļš var ietekmēt dzīvi uz ilgāku laiku. Nevarieties būt mērķtiecīgs un neatlaicīgs, jo tikai tā izdosies pārliecīnāt par savu nodomu pareizību.

Lauva. Vakarū centieties pavadīt, aktīvi atpūtos. Varat uzsākt diētu, sāciet apmeklēt sporta nodarbinābas. Dariet mājas darbus, kuri prasa rūpību un pacietību. Keroties pie liekākiem projektiem, būtu svarīgi veidot komandu, kā arī nenoraidīt derīgus padomus. Koncentrējieties savu tiešo pienākumu veikšanai.

Jaunava. Mēģiniet neatkātot savu vecāku klūdas, bet gan izdarīt no tām loģiskus secinājumus. Iespējoties ar kādu pievilkīgu personu, nelolojiet pārāk lielas cerības. Daudz veiksmīgu un derīgu tiksānos. Izmantojet izdevību, lai nostabilizētu savu materiālo stāvokli, parūpējieties par savu un savu tuvinieku nākotni.

Svari. Esot draugu sabiedrībā, centieties nepiešķirt tik lielu nozīmi estētiskām vērtībām, izsmalcinātām manierēm. Īstu prieku jums sagādās tuvi cilvēki. Materiālo apstākļu uzlabošanās nav gaidāma. Varat uzsākt jaunu darbu, ārstēšanās kursu. Mēģiniet pieskaņoties citu viendoklim, nepaudiet savus uzskatus pārāk uzstājīgi.

Skorpions. Nelietojet alkoholu. Neapvainojieties, ja iemīlotais nevelta jums visu savu laiku. Brīvdienās varat sajusties vientulīš. Novērsiet problēmas sākumstadijā, lai tās neradītu nepatikšanas. Būsiņi neparatīsti atjautīgi, varat sevi atlāt izgudrotāja talantu. Izvairieties no sadarbības ar fanātiem.

Strēlnieks. Dzīvesprieks un līksme valdīs pār jūsu prātu. Mēģiniet apvaldīt savu egoismu, lai nesārūgtinātu sev mīlos cilvēkus. Uzmanieties no kīldām. Var tikt novērsti daži šķēršļi, kas kavējuši sasniegāt iecerēto mērķi. Daudzāk tiks pārbaudīta jūsu pacietība, arī viss neizdosies uzreiz. Nedēļas otrā puse mierīgāka.

Mežāzis. Sanemsiet piedāvājumu vieglas peļņas gūšanai. Orientējieties uz panākumiem, tad tie arī būs. Tuvinieki gaida no jums drošības un stabilitātes garantijas. Ne viss izdosies pirmajā piegājēnā, darbabiedri pārbaudīs jūsu pacietības mēru. Dzīves tonusam ieteicama sadarbība ar mūzikumi, māksliniekiem, režisoriem.

Ūdensvīrs. Varat atlāt sevi mājsaimnieka talantus. Ieverojet it vīsa mērenību, neļaujieties provokācijām. Tiks novērtētas jūsu spējas objektīvi paraudzīties uz noteikšo. Nebūsiet sevišķi praktisks un apdomīgs, vairāk laika veltiet savas finansiālās situācijas stabilizēšanai. Darbā iespējama negaidīta revīzija, turiet dokumentus kārtībā.

Zīvis. Ieklausieties jaunākās pauzdes viedoklī, jo konservatīvām idejām pašlaik nav īstais brīdis. Iespējama romantiska tiksānas, kurai diemžēl nebūs tālojās sekas. Ar sev uzticēto naudu rikojeties uzmanīgi, jo noguruma dēļ var gadīties klūdas. Parūpējieties, lai ēdienu kartē būtu daudz enerģētiski uzlādētas pārtikas. Varat iekulties kādā avānūrā.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

SIA Stora Enso Mežs

Iepērk:

- papīrmalku (3 m, diam. 7 + 55 cm): bērzs 8,5 LVL/m³
- egle 8,0 LVL/m³
- skuju koks 6,5 LVL/m³
- egles (TMP) papīrmalku (3 m, diam. 6 + 70 cm) 11,0 LVL/m³
- papīrmalku mežā pie ceļa (cena līdz 9,0 LVL/m³)

Piegādes vieta:

Aglonas dzelzceļa stacija
Rušonas pagasts, Krasta iela 8
Tālr. 53 65130, mob. tel. 9208997

MĒBELES

Preiļos,
Brīvības ielā 2

Latvijā un ārzemēs ražotas — mīkstās, korpusa. Iespējama komplektācija, pasūtīšana pēc katalogiem.

Izdevīgas cenas. Līzings.

SIA «CEPLIŠI» veic:

- Visa veida celtniecības darbus.
- Skārdniecības darbus: ventilācijas sistēmas, skaidu nosūces sistēmas, lietus notekūdeņu sistēmas izgatavošanu, uzstādīšanu.
- Jumtu būves, rekonstrukciju.
- Jumtu klāšanu ar visa veida materiāliem (Rannila segumi, Velux logu oficiālais dīleris).
- Telpu un fasāžu kosmētiskos darbus.
- Nerūsējošā skārda skurstenu, ilgās degšanas krāšņu izgatavošanu, dūmvadus.
- Traktoru degviegas sūķu kapitālo remontu.
- Autogroza pakalpojumus.
- Celtniecības grants piegādi.

Jēkabpils raj., Salā, Alejas ielā 8.
Tālr. 52-63832, 6557171.

Iepērkam jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus.

+12%, +18% kompensācija.
Veterinārāsta zīme obligāta!
Tālr. 32279, 6514435.

SIA «Kārlis Viens» iepērk mājlopus kautsvarā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).

Formē subsīdijas.

Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Pastāvīgi pērk cūkgālu, teļa un aitas gaļu.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 9171235.

SDS AUTO piedāvā

- ✓ Plāšā izvēlē ārzemju a/m lietotas rezerves daļas: AUDI, VW, BMW, Ford, Opel, Mercedes, Volvo, Saab, franču un japānu markas a/m, kā arī mikroautobusu rezerves daļas.
- ✓ Lietot a/m rezerves daļu pasūtīšana no Vācijas.
- ✓ Jaunu rezerves daļu pārdošana uz vietas (loti plāšā izvēlē).
- ✓ A/m tirdzniecība un maiņa (var būt pēc avārijas).
- ✓ Viegl a/m un busīnu pasūtīšana un piegāde no Vācijas (arī no Interneta).
- ✓ PĒRK ārzemju markas a/m un busībus, var būt pēc avārijas vai ciemē defektiem, nesistas a/m zem tūrgus cenas.
- ✓ Tūlītēja samaksa, mūsu transports.

Madona, Saules iela 54b, tel. 48-60534,

48-60536, 9239706.

Firma (lic. nr. 4-929) par labām cenām

pērk krāsainos metāllūžus: aluminiju 0,40-0,50 Ls/kg, varu 0,60-0,70 Ls/kg.

Samaksa tūlītēja.

Adrese: Līvāni, Baznīcas 16.

Tālr. 5341680 no 9.00 līdz 17.00, 9561121.

SIA «Vilcāns V» Līvānos, Alejas ielā 19

(Ubagācī pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā granīta
pieminekļus, apmales un
melnās betona apmales.

Līvānu novada iedzīvotājiem LIZINGS!

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

Sniedz forvardera pakalpojumus.

Mob. tel. 9104660.

Z/s «Musino» iepērk aitas (Ls 0,70-0,80), govis, teles, bullus, cūkas, zirgus.

Tālr. 23887, 55639, 9183601, 6461550.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvarā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

NOSLĒGTI PIRKUMA LĪGUMI

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZINO: noslēgti šādi zemesgabalu pirkuma līgumi:

Nr. Zemesgabala adrese, zemes kadastra numurs	Zemes- gabala platība (m ²)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Pirkuma līguma datums	Zemesgabala pīrcējs
1. Pils iela 14, Preiļi; Nr.7601 005 0502	29389	Preiļu pilsētas zemes- grāmatā, 2000.gada 13.novembrī, folijas Nr.4721	09.04.2002.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Lauku tehnika” Reģ.Nr.770300077
2. Brīvības iela 72, Preiļi; Nr.7601 001 0404	13848	Preiļu pilsētas zemes- grāmatā, 2001.gada 29.augustā, folijas Nr.10000019298	11.04.2002.	Kopuzņēmums – sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Lattelekom SIA” Reģ.Nr.000305278

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesenti var iepazīties 2002.gada 24.aprīja laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", Nr.62(2637), ielikums Nr.17(173).

Pārdod

ZIL-131H (kravas furgons, jauns); KAMAZ-

55111 (kravas pašizgāzējs). Tālr. 54-35125,

9463142;

kamanas, seifu, mopēdu, velosipēdu, bēr-

-nu ratībus, vienjūga arklu. Tālr. 22167;

1,5 istabu dzīvokli. Tālr. 75259;

kartupeļu sēklas 'Brasla'. Piegāde. Tālr.

65088;

kartupeļus. Tālr. 6543867, 21735;

zirgu. Tālr. 55697;

govi. Tālr. 53-46345;

govi. Tālr. 36631.

Pērk

dzīvojamo vagoniņu, 1,5 t ūdens mucu.

Tālr. 65161;

māju Aglonā. Tālr. 6514435.

Dazādi

Papilddarbs, pamatdarbs, apmācības. Tālr.

6326205.

Neatkarīgs bizness mājās. Tālr. 9512953.

Nozaudēts Mārtiņa Dimanta Dagdas I/s

diploms. Tālr. 9542400.

Pateicamies Preiļu PI inspektoram V.Patmalniekam par ātru zādzības atkāšanu.

</div